

helo

REWARD YOURSELF

Käyttö- ja asennusohje **HIMALAYA Elite**
Bruks- och installationsanvisning **HIMALAYA Elite**
Product Manual **HIMALAYA Elite**
HIMALAYA Elite – Produkthandbuch
Manuel produit **HIMALAYA Elite**
Instalación y manual de uso de **HIMALAYA Elite**
Руководство по эксплуатации и монтажу **HIMALAYA Elite**
Podręcznik produktu **HIMALAYA Elite**
Návod k instalaci a použití **HIMALAYA Elite**
Installatie- en gebruikershandleiding **HIMALAYA Elite**

SÄHKÖKIUAS:
ELAGGREGAT FÖR BASTU:
ELECTRIC SAUNA HEATER:
ELEKTRISCHES SAUNAHEIZGERÄT:
CHAUFFE-SAUNA ÉLECTRIQUE :
CALENTADOR DE SAUNA ELÉCTRICO:
ЭЛЕКТРОКАМЕНКА:
ELEKTRYCZNY PIEC DO SAUNY:
ELEKTRICKÉ SAUNOVÉ TOPIDLO:
ELEKTRISCHE SAUNAKACHEL:

1104 – 70 – 040517
1104 – 105 – 040517

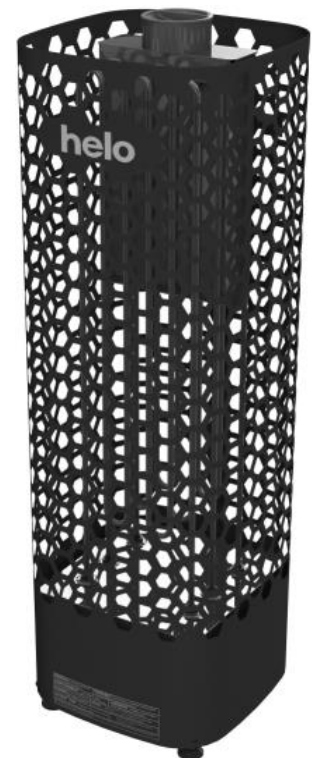
Ohjaukskeskukset:
Styrcentraler:
Control panels:
Steuergeräte:
Panneaux de commande:
Paneles de control:
ПУЛЬТЫ УПРАВЛЕНИЯ:
Panel sterujący
Ovládací panely
Bedieningspaneel:

Pure

Elite

helo

REWARD YOURSELF

Käyttö- ja asennusohje **Himalaya Elite**

SÄHKÖKIUAS:

1104 – 70 – 040517
1104 – 105 – 040517

230V – 240V 1N~ / 2~
230V 3~
400V – 415V 3N~

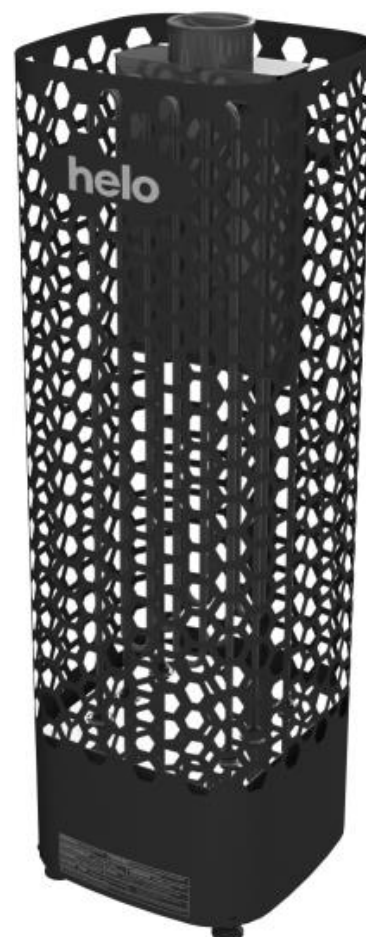
OHJAUSKESKUS:

Pure

Elite

Sisällys

1	Varoitukset	3
1.1	Tarkista ennen saunomista	3
1.2	Saunahuone	3
1.3	Käyttäjälle	3
1.4	Kiukaan ohjauslaitteiden käyttö	3
2.	Saunan lämmitys	4
2.1	Suosittelava saunan ilmanvaihto	4
2.2	Tuntoelimen asennus lähelle koneellista tuloilmaventtiiliä	4
2.3	Tuntoelimen asennus kattoon	5
2.4	Lisä (Extra NTC) tuntoelimen asennus	5
2.5	Kiuaskivet	5
2.6	Jos kiuas ei lämpene	6
2.7	Kiukaan asennuksen valmistelu	6
2.8	Kiukaan asennus	6
2.9	Kiukaan suojaetäisyydet	7
2.10	Kiukaan liittäminen sähköverkkoon	8
2.11	Sähkölämmityksen vuorottelu	8
2.12	Liitosjohdon kytkentärasian sijoitus saunassa	9
2.13	Kauko ohjaus	9
2.14	Piirikortin RJ10 liittimien kytkentäjärjestys	9
2.15	Ovikytkin	10
2.16	Kytkentäkaava	11
2.17	BWT Tekniikka Himalaya kiukaassa	12
2.18	Periaatekuva, kun ohjauskeskuksena on Elite	13
3.	Himalaya Elite kiukaan varaosalista	14
4.	ROHS	15

Kuvat ja taulukot

Kuva 1	Suosittelava ilmanvaihto saunassa	4
Kuva 2	Suojaetäisyydet	7
Kuva 3	Kytkentärasian sijoituspaikka	9
Kuva 4	Piirikortin OLEA 103	9
Kuva 5	Ovikytkimen asento	10
Kuva 6	RJ 10 liittimen Pin -järjestys	10
Kuva 7	Kytkentäkaava	11
Kuva 8	Vesitankin täyttäminen	12
Kuva 9	Periaatekuva kytkennästä	13
Taulukko 1	Suojaetäisyydet	7
Taulukko 2	Syöttökaapeli ja sulakkeet	8
Taulukko 3	Piirikortin RJ10 liittimet	9
Taulukko 4	Ovikytkimen kytkentä	10
Taulukko 5	Himalaya Elite -kiukaan varaosat	14

1 Varoitukset

1.1 Tarkista ennen saunomista

1. Saunahuone on siinä kunnossa, että siellä voi sauna.
2. Ovi ja ikkuna on suljettu.
3. Kiukaassa on valmistajan suosittelemat kivet ja että lämpövastukset ovat kivien peitossa ja kivet harvaan ladottuja.

Kiukaan pääkytkin sijaitsee kiukaan pohjassa, edestä katsottuna oikealla puolella. Pääkytkin on merkitty 0 – 1 tarralla.

HUOM! Keraamisia kiviä ei saa käyttää.

1.2 Saunahuone

Saunan seinien ja katon tulee olla hyvin lämpöeristettyjä. Kaikki lämpöä varaavat pinnat kuten tiili- ja rappauspinnat tulee eristää. Sisäverhoiluksi suositellaan puupaneelia. Mikäli saunan verhoilussa on käytetty materiaalia, joka on hyvin lämpöä varaavaa (esim. erilaiset koristekivet, tavallinen lasi, ym.) on muistettava, että tämä pinta lisää saunan esilämmitysaikaa, vaikka saunahuone olisi muuten hyvin lämpöeristetty (kts. sivu 6, kohta 2.7 Kiukaan asennuksen valmistelu).

1.3 Käyttäjälle

Tätä laitetta voi käyttää lapsi 8 ikävuodesta ylöspäin, henkilö jolla on alentunut fyysinen ja henkinen suorituskyky tai aistivamma tai henkilö jolla on vähän kokemusta tai tietoa laitteen käytöstä vain jos henkilölle on annettu ohjeita laitteen turvallisesta käytöstä ja siihen liittyvistä riskeistä. Lapset eivät saa leikkiä laitteen kanssa. Lapsi ei myöskään saa puhdistaa ja huoltaa laitetta ilman valvontaa. (7.12 EN 60335-1:2012)

1.4 Kiukaan ohjauslaitteiden käyttö

Katso erillisestä ohjauskeskuksen käyttöohjeesta.

Lisätietoa saunomisesta: www.tylohelo.com

Miellyttävät, pehmeät löylyt saavutetaan noin 70 °C:n lämpötilassa.

Lado kiukaan kivet uudelleen vähintään kerran vuodessa ja vaihda rapautuneet kivet uusiin. Näin kivitilan ilmankierto paranee ja vastukset kestävät kauemmin käytössä.

Ongelmatilanteissa ota yhteyttä valmistajan takuuhuoltoliikkeeseen. Takuuhuoltoliikelistä löytyy valmistajan kotisivuilta www.tylohelo.com

2. Saunan lämmitys

Varmista ennen kiukaan päälle kytkemistä, että sauna on siinä kunnossa, että siellä voi sauna. Kun lämmität saunaa ensimmäistä kertaa, kiuas saattaa lämmitessään erittää hajua. Mikäli näin tapahtuu, kytke kiuas hetkeksi pois päältä ja tuuleta sauna. Sen jälkeen voit kytkeä kiukaan uudelleen päälle.

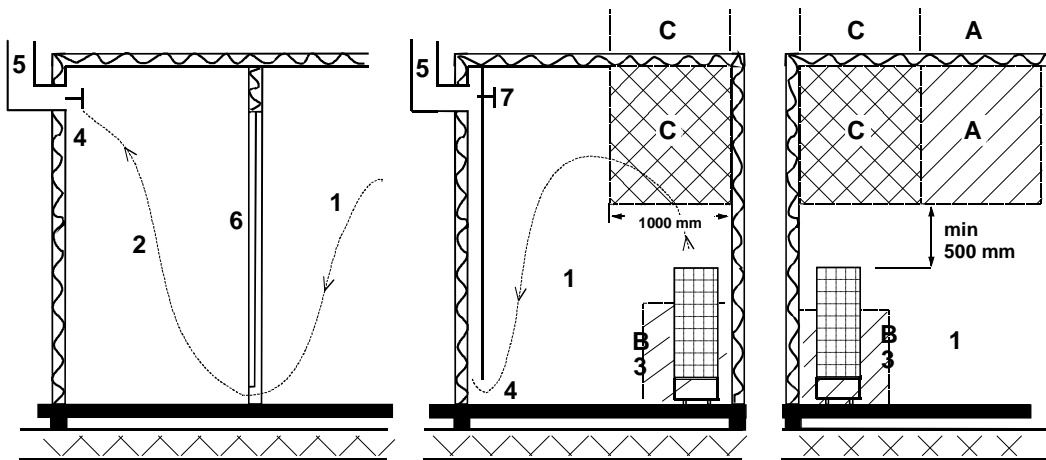
Saunan lämmitys tulisi aloittaa noin tunti ennen kylpemistä, jotta kivet ehtivät lämmitä kunnolla ja saunahuoneen lämpötila tasaantua.

Miellyttävät, pehmeät löylyt saavutetaan noin 70 °C:n lämpötilassa.

Ongelmatilanteissa ota yhteyttä valmistajan takuuhuoltoliikkeeseen.

Kiukaan päälle ei saa asettaa esineitä eikä sen päällä tai läheisyydessä kuivattaa vaatteita.

2.1 Suositeltava saunan ilmanvaihto

Kuva 1 Suositeltava ilmanvaihto saunassa

1. Saunahuone	3. Sähkökiuas	5. Poistohormi tai kanava
2. Pesuhuone	4. Poistoilmaventtiili	6. Saunahuoneen ovi
7. Tähän voidaan laittaa myös tuuletusventtiili, joka pidetään kiinni saunaa lämmitettäessä ja kylvetäessä		

A- alueelle voidaan sijoittaa raitisilman sisääntuloventtiili. Tässä on huomioitava, että sisään tuleva raitisilma ei häiritse (jäähdytä) katonrajassa olevaa kiukaan termostaattia.

B- alue on raitisilman sisääntuloalue, kun saunassa ei ole koneellista ilmanvaihtoa. Tässä tapauksessa poistoilmaventtiili sijoitetaan vähintään 1 m korkeammalle kuin sisään tuleva venttiili.

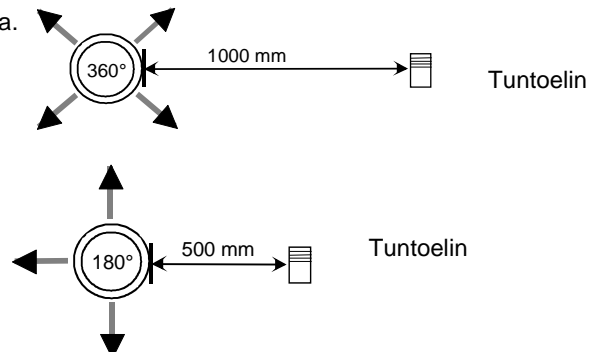
C- ALUEELLE EI SAA ASENTAA RAITISILMAN SISÄÄNTULOVENTTIILIÄ, JOS KIUASTA OHJAAVA TERMOSTAATTI ON MYÖS ALUEELLA C.

2.2 Tuntoelimen asennus lähelle koneellista tuloilmaventtiiliä

Saunahuoneen ilman pitäisi vaihtua 6 kertaa tunnissa. Tuloilmaputken halkaisija tulisi olla 50 – 100 mm.

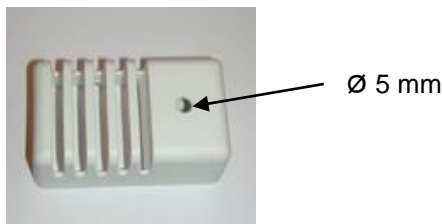
Ympäriinsä (360°) puhaltava tuloilmaventtiili on oltava vähintään 1000 mm päässä tuntoelimestä.

Tuloilmaventtiili joka on varustettu suuntauslevyllä (180°) on oltava vähintään 500 mm päässä tuntoelimestä. Ilmapuhallus ei saa mennä kohti tuntoelintä.

2.3 Tuntoelimen asennus kattoon

Kattoasennuksessa tuntoelimen koteloon on porattava 5mm reikä jotta mahdollinen kerääntynyt vesi pääsee poistumaan. Anturiin ei saa kohdistaa suoraa vesisuihkua eikä heittää siihen vettä kauhalla.

2.4 Lisä (Extra NTC) tuntoelimen asennus

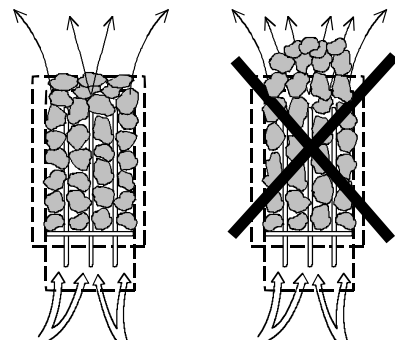
Lisä tuntoelin OLET 31 kytketään piirikortille RJ10 liittimeen Ext NTC, katso kytkentäkaavasta. Lisä tuntoelin asennetaan saunan seinälle maksimissaan 500 mm katosta. Kun lisä tuntoelin on kytketty piirikortille, kytkeytyy se automaattisesti toimintaan. Tällöin ohjauspaneelin lämpötila näyttämä on lisä tuntoelimen paikan kohdalta.

Kiukaan yläpuolelle asennettuun varsinaiseen tuntoelimeen jää ainoastaan lämpötilan rajoitinpiiri ja maksimi lämpötilamittaus joka estää lämpötilan ylityksen yli 110°C:en. Vaikka ohjauspaneelista asetetaan lämpötilaksi 110°C saavutetaan ohjauspaneelin näyttämäksi maksimissaan n. 90°C, koska varsinainen tuntoelin kiukaan yläpuolella katkaisee maksimilämpötilan joka on 110°C. Lämpötila asetus säädetään saunojan mieltymyksen mukaan joka tavallisesti on 70 – 80°C.

2.5 Kiuaskivet

Hyvien kiuaskivien tulisi täyttää seuraavat ehdot:

- Kivien tulisi kestää hyvin lämpöä ja löylyveden höyrystymisestä aiheutuvia lämmönvaihteluja.
- Kivet tulisi vielä pestä ennen käyttöä, jotta hajuja ja pölyä ei pääse ilmaan.
- Kivissä tulisi olla epätasainen pinta, jolloin vesi "tarttuu" kiven pintaan ja höyrystyy tehokkaammin.
- Kivet tulisi olla kooltaan riittävän suuria (80 - 120 mm), jotta ilma kulkee hyvin kivitilan läpi. Näin vastukset kestävät kauemmin ehjinä.
- Kivet tulisi latoa harvaan, jotta ilmankierto kivitilan läpi olisi mahdollisimman hyvä. Vastuksia ei saa kiilata yhteen eikä runkoa vasten.
- Kivitila on tyhjennettävä riittävän usein, vähintään kerran vuodessa yksityisessä käytössä, jolloin pienet ja rikkoontuneet kivet poistetaan ja uusia kiviä laitetaan tilalle.
- Yleisessä käytössä kivitila on tyhjennettävä vähintään joka toinen kuukausi.
- Kivet ladotaan siten, että vastukset peittyvät. Vastusten päälle ei tule kuitenkaan latoa suurta kivikekkoa. Sopiva kivimäärä löytyy sivun 7 taulukosta 1. Kivipakkauksessa mahdollisesti olevia pieniä kiviä ei tule laittaa kiukaaseen.
- Takuu ei korvaa vikoja, jotka aiheutuvat pienien ja tiukkaan ladottujen kivien estäessä ilmankierron kiukaan kivitilan läpi.
- Keraamisia kiviä ei saa käyttää. Keraamiset kivet voivat vaurioittaa kiuasta. Kiukaan takuu ei kata syntyneitä vaurioita.
- Vuolukivien käyttö kiuaskivinä on kielletty. Kiukaan takuu ei kata syntyneitä vaurioita.
- Laavakivien käyttö kiuaskivinä on kielletty. Kiukaan takuu ei kata syntyneitä vaurioita.
- **KIUASTA EI SAA KÄYTTÄÄ ILMAN KIVIÄ**

2.6 Jos kiuas ei lämpene

Mikäli kiuas ei lämpene, tarkista että

- virta on kytketty.

- kiukaan etusulakkeet ovat ehjät.

- onko ohjauspaneelissa virheilmoitusta viasta. Jos ohjauspaneelissa on virheilmoitus, lue ohjauspaneelin käyttöohje.

HENKILÖN, JOKA KIUKAAN ASENNUKSEN SUORITTAAN, TULEE JÄTTÄÄ TÄMÄ OHJE HUONEISTOON ELI TULEVALLE KÄYTTÄJÄLLE.

2.7 Kiukaan asennuksen valmistelu

Tarkista seuraavat seikat ennen kiukaan lopullista asentamista.

1. Kiukaan tehon (kW) suhde saunan tilavuuteen (m³). Taulukossa 1 sivulla 7 on esitetty kiukaan tehoa vastaavat tilavuussuosituksot. Minimitilavuutta ei saa alittaa, eikä maksimitilavuutta ylittää.
2. Saunan korkeuden tulee olla vähintään 1900 mm.
3. Lämpöeristämätön ja muurattu kiviseinä lisää esilämmitysaikaa. Jokainen neliometri rapattua katto- tai seinäpintaa vastaa 1,2 m³ lisäystä saunan tilavuudessa.
4. Tarkista sivun 8 taulukosta 2 kohdasta, että sulakekoko (A) ja virransyöttökaapelin poikkipinta (mm²) soveltuvat kiukaalle.
5. Kiukaan ympärillä on oltava vähimmäissuojaetäisyydet sivun 7 mukaisesti.

Kiukaan ohjauslaitteiden ympärillä on oltava riittävästi tilaa eli ns. hoitokäytävä. Myös oviaukko voidaan katsoa hoitokäytäväksi.

2.8 Kiukaan asennus

Kiuas asennetaan saunaan sivulla 7 taulukon 1 olevia suojaetäisyyksiä noudattaen.

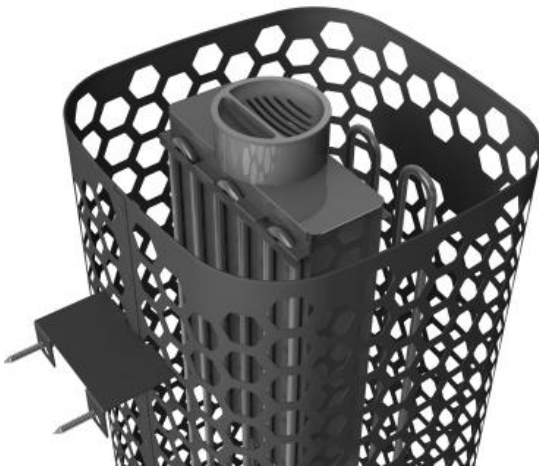
Kiuas on lattialla seisovaa mallia. Alustan oltava tukeva, koska kiukaan paino on n. 115 kg kivien kanssa.

Kiuas asennetaan säädettävien jalkojen avulla suoraan.

Kiuas kiinnitetään pakkauksessa olevan metallitelineen avulla suoraan seinään tai lauteisiin, jolla estetään suojaetäisyyksien muuttuminen käytön aikana.

Seiniä ja kattoa ei saa suojata kevytsuojauksella, kuten esimerkiksi kuituvahvisteisella sementtilevyllä, sillä se voi aiheuttaa palovaaran.

Saunaan saa asentaa vain yhden kiukaan.

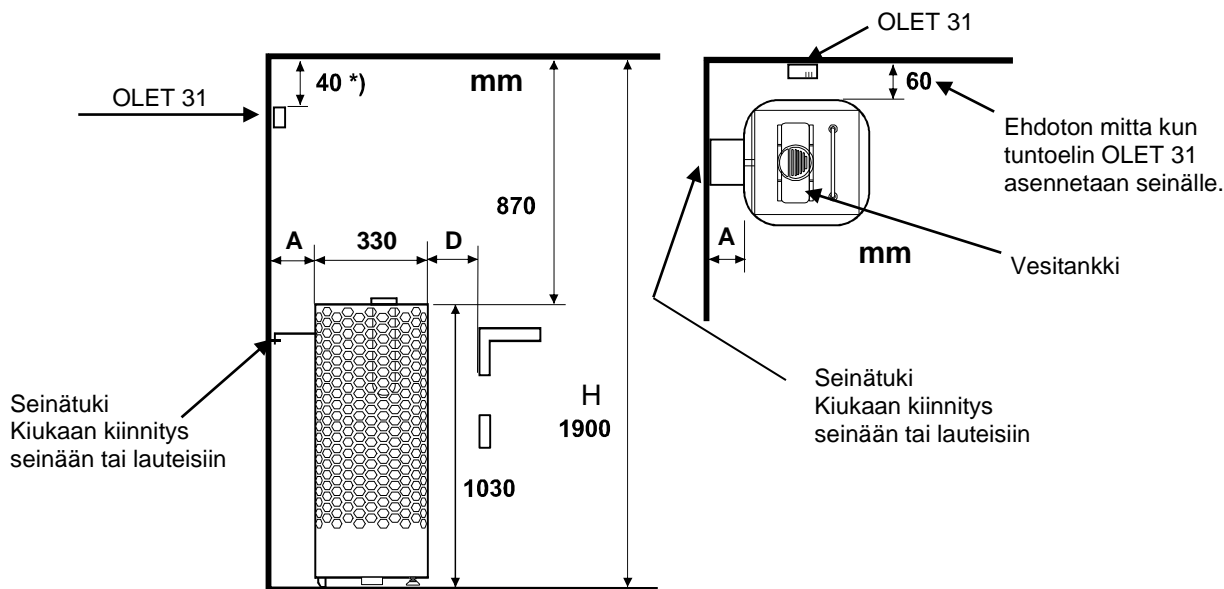
Seinätuen asennus kiukaaseen ja vesiastian asennus

2.9 Kiukaan suojaetäisyydet

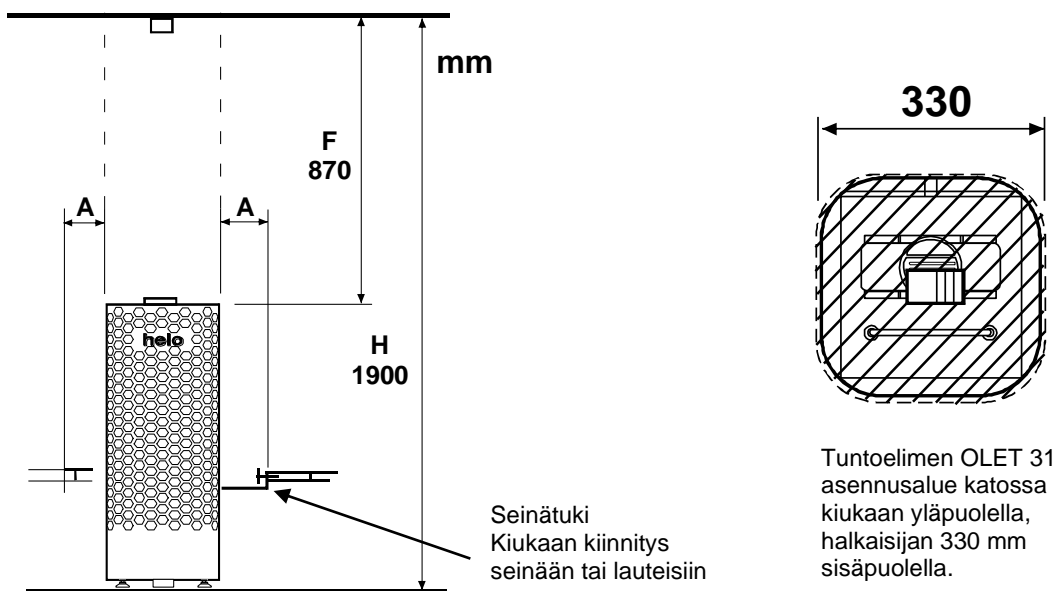
Teho	Löylyhuone		Kiukaan minimi etäisyydet			Kivimäärä	
	Tilavuus		Korkeus	Sivupin- nasta seinään	Etupin- nasta lautee- seen		Kattoon
	min.	max.					
kW	m ³	m ³	min. mm	A mm	D mm	mm	n. kg
6,8	5	9	1900	60	60	870	100
10,5	9	15	1900	60	60	870	100

Taulukko 1 Suojaetäisyydet

Nurkka- ja seinäasennus: Tuntoelin OLET 31 asennetaan seinälle kiukaan keskiliinjalle 40 mm katosta. Vaihtoehtoinen asennuspaikka myös kattoon kiukaan keskelle yläpuolelle, katso ohje keskiasennus. Kiuas on kiinnitettävä lattiaan tai lauderakenteisiin, jotta suojaetäisyydet eivät pääse muuttumaan.

Keskiasennus: Jos kiuas asennetaan seinästä tai nurkasta kauemmaksi kuin 60 mm, asennustapa on aina keskiasennus. Kiuas on kiinnitettävä lauteisiin tai vastaavaan rakenteeseen seinätuen avulla. Tuntoelin OLET 31 asennetaan aina kattoon.

Kuva 2 Suojaetäisyydet

2.10 Kiukaan liittäminen sähköverkkoon

Sähköasennustyön saa suorittaa vain siihen oikeutettu sähköurakoitsija voimassaolevien määräysten mukaisesti. Sähkökiuas liitetään sähköverkkoon puolikiinteästi. Liitosjohtona käytetään H07RN-F (60245 IEC 66) johtoa tai laadultaan vähintään näitä vastaavaa johtoa. Myös muiden kiukaalta lähtevien johtimien (merkkilamppu, sähkölämmityksen vuorottelu) pitää olla vastaavaa tyyppiä. PVC-eristeistä johtoa ei saa käyttää kiukaan liitosjohtona.

Liitäntäjohtona voidaan myös käyttää useampinapaista (esim. 7-nap.) johdinta, kun jännite on sama. Silloin kun erillistä ohjausvirtasulaketta ei ole, kaikkien johtojen poikkipinnan pitää olla sama eli etusulakkeen mukainen.

Saunan seinällä oleva kytkentärasian tulisi sijaita vähintään kiukaalle ilmoitetun suojaetäisyyden päässä.

Rasian sijoituskorkeus saa olla enintään 500 mm lattiasta. Katso sivu 9.

Jos kytkentärasia on yli 500 mm:n etäisyydellä kiukaasta, voidaan kytkentärasia sijoittaa korkeintaan 1000 mm:n korkeudella lattiasta.

Teho	Kiukaan liitäntä- kaapeli H07RN -F/ 60245 IEC 66 mm ²	Sulake	Kiukaan liitäntä- kaapeli H07RN -F/ 60245 IEC 66 mm ²	Sulake	Kiukaan liitäntä- kaapeli H07RN -F/ 60245 IEC 66 mm ²	Sulake
kW	400V 3N~	A	230V 3~	A	230V 1 N~ / 2~	A
6,8	5 x 1,5	3 x 10	4 x 4	3 x 20	3 x 6	1 x 35
10,5	5 x 2,5	3 x 16	4 x 6	3 x 35	-----	-----

Taulukko 2 Syöttökaapeli ja sulakkeet

HUOM! Saunan valo-ohjaus piirikortilta on tarkoitettu resistiiviselle kuormalle (hehkulamput). Piirikortin rele ei kestä kapasitiivista virtakuormaa (hakkurivirta lähteet). Jos käytetään valoja joissa on muuntaja esim. led tai halogen lamput, on kiukaan piirikortin releohjaukseen kytkettävä erillinen rele tai kontaktori valojen ohjaukseen.

Kiukaan eristysresistanssi: Kiukaan vastuksiin voi esimerkiksi varastoinnin aikana imeytyä kosteutta ilmasta. Tämä saattaa aiheuttaa vuotovirtaa. Kosteus poistuu muutaman lämmityskerran jälkeen. Älä kytke kiukaan sähkösyöttöä vikavirtakytkimen kautta.

Kiukaan asennuksessa on kuitenkin aina noudatettava voimassa olevia sähköturvallisuusmääräyksiä.

2.11 Sähkölämmityksen vuorottelu

Sähkölämmityksen vuorottelu koskee asuntoja, joissa on sähkölämmitys.

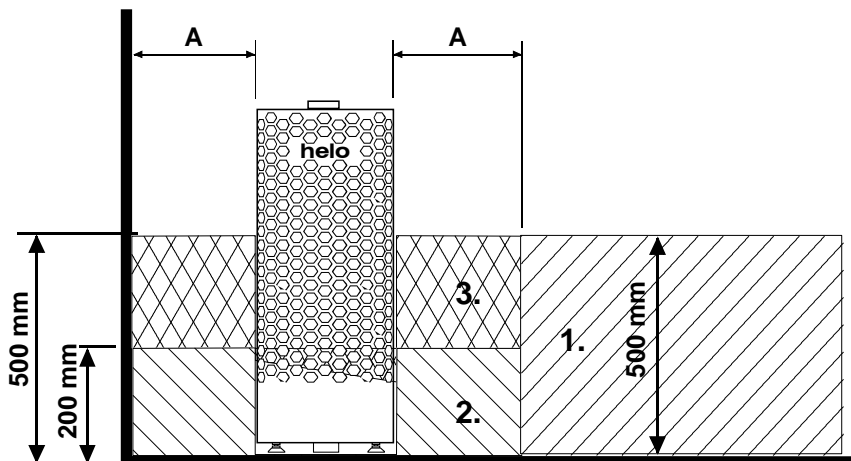
Kiukaassa on liittimet (merkitty N - 55) sähkölämmityksen vuorottelun ohjausta varten. Liittimissä N – 55 ja vastuksissa on jännite (230V) samanaikaisesti. Kiukaassa oleva saunatermostaatti ohjaa myös lämmityksen vuorottelua eli asunnon lämmitys kytkeytyy, kun saunatermostaatti katkaisee virran kiukaalta.

2.12 Liitosjohdon kytkentärasian sijoitus saunassa

A = Ilmoitettu vähimmäissuojaetäisyys

1. Suositeltava kytkentärasian sijoituspaikka.
2. Tällä alueella tulisi käyttää silumiinirasiaa.
3. Tätä aluetta pitäisi välttää ja käyttää aina silumiinirasiaa.

Muilla alueilla on käytettävä lämmönkestävää rasiaa (T 125 °C) ja lämmönkestäviä johtimia (T 170 °C). Kytkentärasian luo pitää olla esteetön pääsy. Sijoitettaessa rasia alueille 2 ja 3 on selvítettävä paikallisen energialaitoksen ohjeet ja määräykset.

Kuva 3 Kytkentärasian sijoituspaikka

2.13 Kauko ohjaus

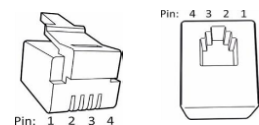
Kiuasta voidaan kauko-ohjata kytkemällä piirikortin RJ10 liittimiin 3 ja 4 sulkeutuva kosketintieto, joka voi olla myös pulssi toiminen. Suositeltava kaapelin koko on AWG 24 tai 26. AWG 24 kaapelin maksimipituus on 200m. AWG 26 kaapelin maksimipituus on 130 m.

HUOM! Kiuas määräykset vaativat ovikytkimen käyttöä kun kiuas käynnistetään saunan ulkopuolelta.

Kaukokäynnistyksen rinnalle voidaan kytkeä merkkivalo, joka ilmoittaa kun kaukokäynnistys on käynnistännyt kiukaan. Merkkivalo osoittaa nopealla vilkkumisella häiriön, joka on aiheutunut saunan oven auki jäämisestä yli 5 minuutin ajaksi, tällöin kiuas on sammunut automaattisesti. Kiuas on päällä niin kauan kuin sen ohjauspaneelista on asetettu päällä olo aika (yksityiskäytössä maksimissaan 6 tuntia). Kauko-ohjauksesta voidaan myös sammuttaa kiuas.

2.14 Piirikortin RJ10 liittimien kytkentäjärjestys

HUOM! Väärinkytkentä voi rikkoa piirikortin.

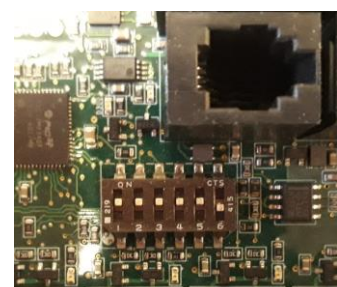

Lisä tuntoelin (NTC)			Kauko-ohjaus kytkin (Ext switch)			Ovikytkin (Door switch)		
Pin 1			Pin 1			Pin 1		
Pin 2	NTC 10 kOhm	3,3 V	Pin 2			Pin 2	Hälytys led	GND
Pin 3	NTC 10 kOhm	CPU	Pin 3	To switch	GND	Pin 3	Ovikytkin	GND
Pin 4			Pin 4	To switch	12 VDC	Pin 4	Ovikytkin	12 VDC

Tuntoelin sensori (Sec/NTC)		
Pin 1	Rajoitin	GND
Pin 2	NTC 10 kOhm	3,3 V
Pin 3	NTC 10 kOhm	CPU
Pin 4	Rajoitin	10V

Taulukko 3 Piirikortin RJ10 liittimet

Kuva 4 Piirikortin OLEA 103 dippi kytkimien asennot, kiuas käytössä.

2.15 Ovikytkin

Ovikytkimellä tarkoitetaan määräyksien mukaista saunan ovesa olevaa kytkintä. Ovikytkin vaaditaan yleisissä ja yksityiskäytössä olevissa saunoissa, sellaisissa saunoissa joissa kiukaan päälle kytkentä voidaan tehdä muualta kuin itse saunasta, esim. On / Off painonapilla tai vastaavalla tavalla.

Ohjauspaneeli huomioi automaattisesti kun ovikytkin on kytketty kiukaan OLEA 103 piirikortille. Ensimmäisellä kerralla asennuksen jälkeen suljetaan saunan ovi sekä tämän jälkeen sähkö päälle kiukaan pääkytkimestä.

Mikäli ovi avataan ennen lämmitysjakson alkamista, (ennakko ajastimella asetettu kiukaan lämmitys) menee automaattikäyttö (kaukokäyttö) pois päältä 1 minuutin kuluttua ja vaatii oven sulkemisen ja uudelleen käynnistämisen ohjauspaneelista.

Mikäli kiukaan päällä olo aikana ovi jää auki yli 5 minuutin ajaksi, kytketty kiuas pois päältä automaattisesti. Kiuas saadaan päälle uudelleen ohjauspaneelista oven sulkemisen jälkeen. Häiriö merkkivalo alkaa vilkkumaan mikäli sellainen on kytketty, katso alla kytkentäohje.

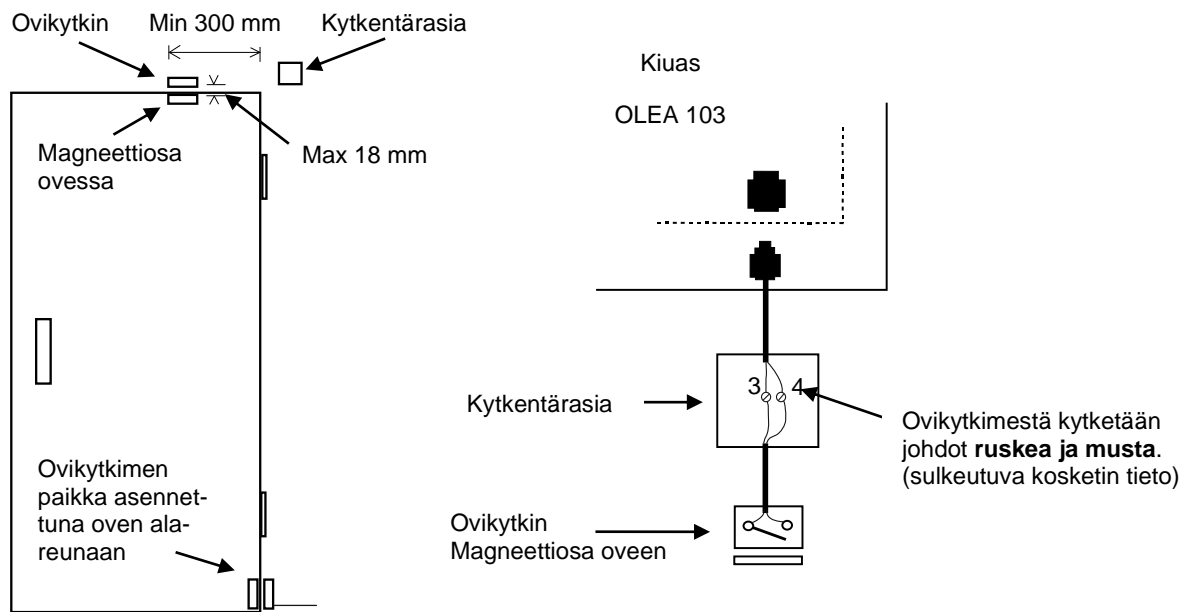
Ovikytkimen asennus- ja kytkentäohje

Ovikytkin asennetaan löylyhuoneen ulkopuolelle oven yläreunaan vähintään 300mm oven sisänurkasta.

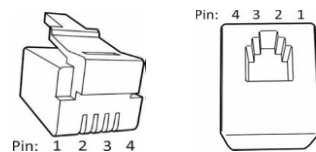
Kytkin osa asennetaan oven karmiin ja magneetti oveen. Kytkimen etäisyys magneetista max 18 mm.

Ovikytkin asennus oven yläreunaan, suositellaan käytettäväksi TylöHelon mallia tuotenumero 0043233, SSTL 8260371.

Ovikytkin asennus oven alareunaan, suositellaan käytettäväksi TylöHelon mallia , tuotenumero SP11000326, 8263280. Katso ohje pakkauksen asennus- ja käyttöohjeesta.

Kuva 5 Ovikytkimen asento

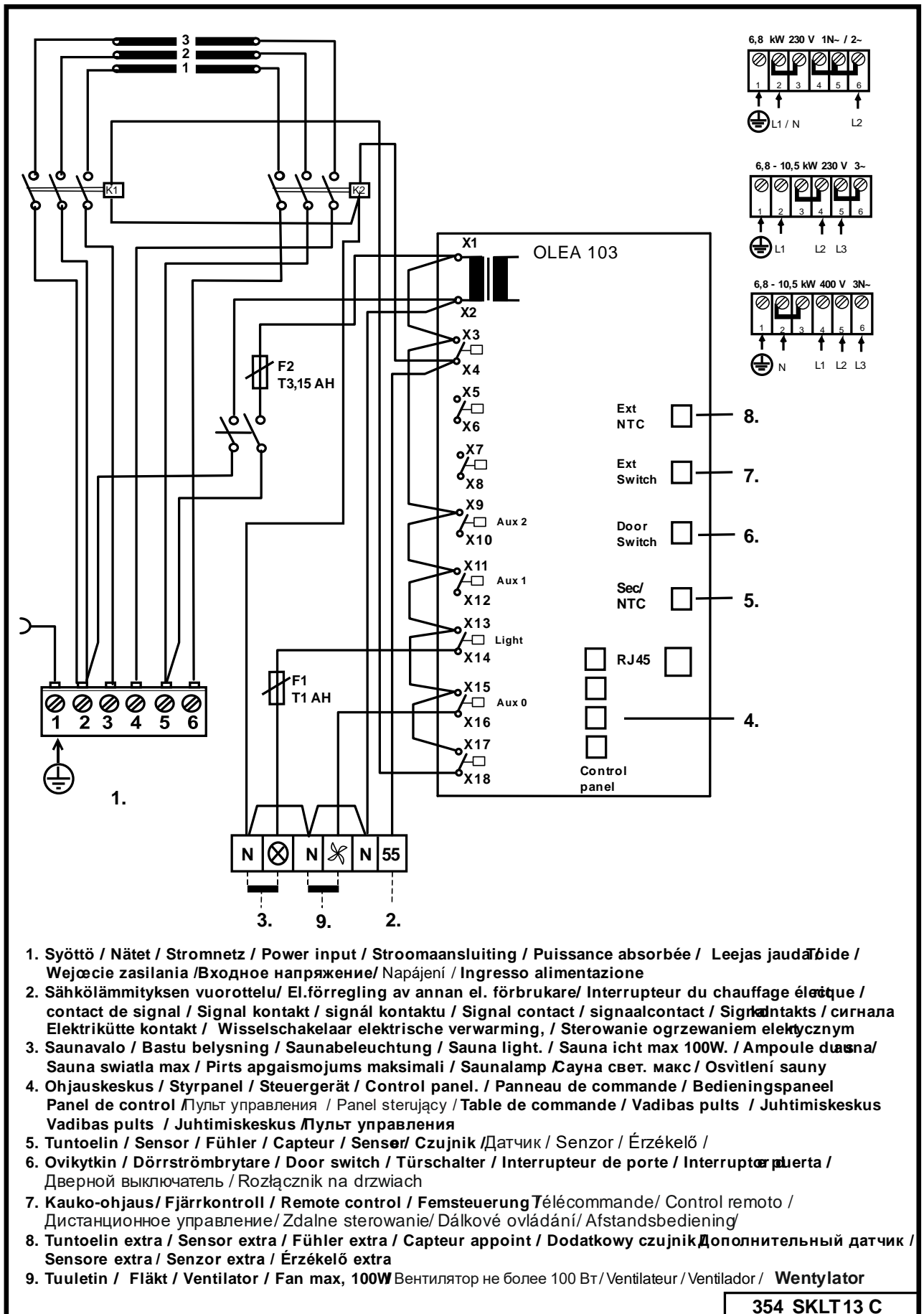

Kuva 6 RJ 10 liittimen Pin -järjestys

Ovikytkin (Door switch)			Johdin väri
Pin 1			
Pin 2			
Pin 3	Ovikytkin	GND	Oranssi
Pin 4	Ovikytkin	12 VDC	Vihreä / Valkoinen

Taulukko 4 Ovikytkimen kytkentä

2.16 Kytkentäkaava

Kuva 7 Kytkentäkaava

2.17 BWT Tekniikka Himalaya kiukaassa

BWT (Bio Water Tecnologi) tekniikka hyödyntää kiukaan lämpöenergiaa veden lämmittämiseen ja kosteuden nostamiseen ilman erillistä lämmönlähdettä. Valmiiksi kostutettu ilma parantaa saunan ilmasto, ja samalla voidaan höyrystä erilaisia hajusteita tai suoloja nautinnon lisäämiseksi.

Kiukaan mukana tulee kannellinen vesiastia joka voidaan asentaa leveämpään vastus väliin. Vesiastia asennetaan siinä kiviladonnan vaiheessa kun kiuaskiviä on ladottu n. 2/3 osaa. Vesiastia voidaan pitää käytön aikana paikoillaan tyhjänäkin.

Vesiastian tilavuus on n. 2 litraa. Veden kiehuminen täydellä vesimäärällä kestää n. 1 - 2 tuntia säädetystä lämpötilasta riippuen.

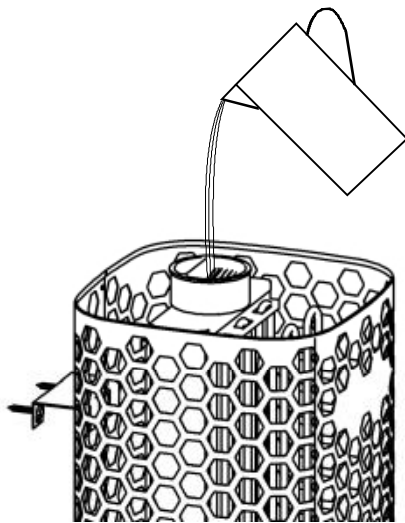
Vesi on suositeltavaa kaataa vesiastian silloin kun kiuas on kylmä. Vesi kaadetaan kannen ritiläaukkojen läpi. Vettä voi kaataa säiliöön vähemmän kun saunomisaika on lyhyempi.

Vesiastia tulee ottaa välillä pois ja puhdistaa epäpuhtauksista, kuten kalkista, ym. Kiviä joudutaan tällöin ottamaan vesisäiliön ympäriltä, jotta se irtoa helpommin.

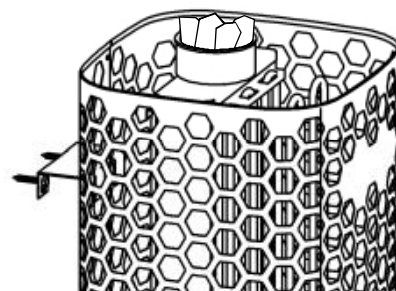
Vesi pitää kiehuessa saunatilaa kosteutta yllä, joten lämpötilaa voidaan pitää matalampana lämpimän tunteen siitä kärsimättä. Tarvittaessa lisä lämpöä ja kosteutta saadaan heittämällä vettä kiukaan yläosan kiville.

Vesiastiassa voidaan käyttää mietoja tuoksu esansseja, jotka ovat tarkoitettu kiuas käyttöön.

Vesiastian kannen päällä voidaan halutessa käyttää esim. vuoristosuola kiteitä, jotka liukenevat höyryävän veden mukana ja höyrystyvät saunan ilmaan. Jos vuoristosuola kiteitä laitetaan vesiastiaan, niin veden suolapitoisuus pysyy 26% suuruisena.

Veden täyttäminen vesiastiaan

Vuoristosuola kiteitä vesiastian ritilän päällä

Kuva 8 Vesitankin täyttäminen

3. Himalaya Elite kiukaan varaosalista

Osa	Tuotenumero	Tuotenimitys	Himalaya 70 Elite	Himalaya 105 Elite
1	7712000	Vedonpoistolaite	1	1
2	5916324	Piirikortti OLEA 103	1	1
3	5716203	Finder rele	2	2
4	7801711	Sulake 1 AT	1	1
4.1	7801710	Sulake 3,15 AT	1	1
5	7817536	Sulakepesä	2	2
6	6101741	Kytkin OAAA 2	1	1
7	7306008	Kytkimen suojakumi	1	1
8	5200719	Vastus SEPC 226 2267W/230V	3	
9	5200720	Vastus SEPC 228 3500W/230V		3
10	7513002	Ristiuraruuvi M5 x 10	3	3
11	SP0043276	Vesisäiliö + kansi	1	1

Taulukko 5 Himalaya Elite -kiukaan varaosat

4. ROHS

Ympäristönsuojeluun liittyviä ohjeita

Tämän tuotteen käyttöön päätyttyä sitä ei saa hävittää normaalin talousjätteen mukana, vaan se on toimitettava sähkö- ja elektroniikkalaitteiden kierrätykseen tarkoitettuun keräyspisteeseen.

Symboli tuotteessa, käyttöohjeessa tai pakkauksessa tarkoittaa sitä.

Valmistusaineet ovat kierrätettävissä merkintänsä mukaan. Käytettyjen laitteiden uudelleenkäytöllä, materiaalien hyödyntämisellä tai muulla uudelleenkäytöllä teet arvokkaan teon ympäristömme hyväksi. Tuote palautetaan ilman kiuaskiviä ja verhoukiviä kierrätyskeskukseen.

Tietoa kierrätyspaikoista saat kuntasi palvelupisteestä.

helo

REWARD YOURSELF

Installations-och bruksanvisning **Himalaya Elite**

ELAGGREGAT FÖR BASTU:

1104 – 70 – 040517
1104 – 105 – 040517

230V – 240V 1N~ / 2~
230V 3~
400V – 415V 3N~

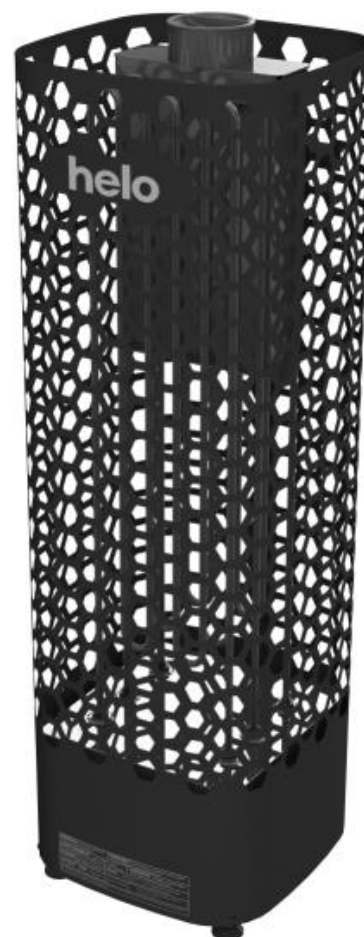
STYRCENTRAL:

Pure

Elite

Innehåll	Sida	
1.VARNINGAR	3	
1.1. Kontrollera innan du badar	3	
1.2. Basturum	3	
1.3. Information för användaren	3	
1.4. Användning av aggregatets styrcentral	3	
2.Uppvärmning av bastun	4	
2.1. Rekommenderad ventilation i bastun	4	
2.2. Installera sensorn nära en tilluftsventil	4	
2.3. Takmontering av sensorn	5	
2.4. Installera den extra NTC-givaren	5	
2.5. Bastustenar	5	
2.6. Om aggregatet inte värms upp	6	
2.7. Förberedelser för installation av bastuaggregatet	6	
2.8. Installation	6	
2.9. Skyddsavstånd för aggregatet	7	
2.10. Anslutning av bastuaggregatet till elnätet	8	
2.11. Korskoppling av eluppvärmningen	8	
2.12. Placering av anslutningskabelns kopplingsdosa i bastun	9	
2.13. Fjärrstyrning	9	
2.14. Ordning på RJ10 -kontakter	9	
2.15. Dörrkontakt	10	
2.16. Kopplingsschema	11	
2.17. BWT--tekniken i aggregatet Himalaya	12	
2.18. Principskiss när styrcentral Elite	13	
3.Lista över reservdelar till Himalaya Elite	14	
4.ROHS	15	
 Bilder och tabeller		
Bild 1	Rekommenderad ventilation i bastun	4
Bild 2	Skyddsavstånd	7
Bild 3	Placering av kopplingsdosa	9
Bild 4	DIP-brytarplaceringar för användning av en elaggregat	9
Bild 5	Montering av dörrkontakten	10
Bild 6	Stift-order av RJ 10	10
Bild 7	Kopplingsschema	11
Bild 8	Påfyllning av vatten i vattenbehållaren	12
Bild 9	Principskiss	13
Tabell 1	Skyddsavstånd	7
Tabell 2	Anslutningskablar och säkringar	8
Tabell 3	RJ 10 -kontaktdon på kretskortet	9
Tabell 4	Anslutning av dörrkontakt	10
Tabell 5	Lista över reservdelar till Himalaya Elite	14

1. VARNINGAR

1.1. Kontrollera innan du badar

1. Att bastun är i lämpligt skick för bastubad.
2. Att dörren och fönstret är stängda.
3. Att stenarna i aggregatet är rekommenderade av tillverkaren, att stenarna täcker värmeelementen och är glest staplade.

OBS! Keramiska stenar får inte användas.

Aggregatets huvudströmbrytare sitter i botten på aggregatet, på höger sida sett framifrån.

Huvudströmbrytaren är markerad 0 - 1 med självhäftande etikett.

1.2. Basturum

Bastuns väggar och tak ska vara väl värmeisolerade. Alla ytor som lagrar värme, så som tegelytor och putsade ytor, ska isoleras. Vi rekommenderar att bastun kläs med träpanel invändigt. Om det finns byggmaterial som lagrar värme i bastun, som dekorationsstenar, glas etc., kan dessa ytor förlänga bastuns uppvärmningstid även om bastun för övrigt är väl isolerad (se sida 6, avsnitt 2.7 Förberedelser för installation av bastuaggregat).

1.3. Information för användaren

Denna apparat bör inte användas av barn under åtta år, personer med nedsatt fysisk, sensorisk eller mental förmåga eller med personer med bristande erfarenhet och kunskap om apparaten, såvida de inte har instruerats i säkert användande och om de risker som kan uppstå. Barn får inte leka med, rengöra eller utföra underhåll på apparaten utan övervakning. (7.12 EN 60335-1:2012)

1.4. Användning av aggregatets styrcentral

Se separat bruksanvisning för styrcentral.

Ytterligare information om bastubad hittar du på : www.tylohelo.com

Stapla om aggregatets stenar minst en gång varje år och byt ut söndervittrade stenar. På så sätt förbättras stentrymmets luftcirkulation och motstånden håller längre.

Kontakta den butik där tillverkarens garantiservice utförs om problemsituationer uppstår.

2. Uppvärmning av bastun

Försäkra dig om att bastun är i lämpligt skick för att bada bastu innan aggregatet slås på. Aggregatet kan orsaka lukt när bastun värms upp för första gången. Om detta sker slås aggregatet av en stund och bastun vädras. Sedan kan du slå på aggregatet igen.

Bastun ska värmas upp ungefär en timme innan bastubadet så att stenarna hinner bli ordentligt varma och luften i bastun får en jämn temperatur.

Bastubadet blir behagligt vid en temperatur på cirka 70 °C.

Inga föremål får placeras på aggregatet. Kläder får inte torkas på aggregatet eller i dess närhet.

2.1. Rekommenderad ventilation i bastun

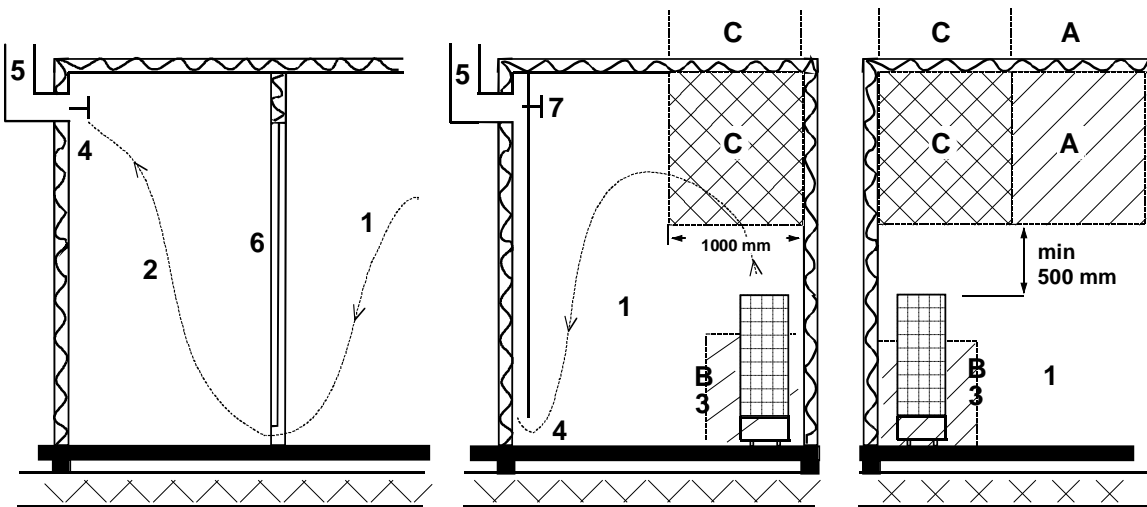

Bild 1 Rekommenderad ventilation i bastun

1. Bastu	3. Elaggregat för bastu	5. Rökgång eller rökkanal
2. Badrum	4. Avluftsventil	6. Bastuns dörr

7. Här kan man också installera en ventilationsventil som hålls stängd medan bastun värms upp och medan man badar.

Inom område A kan en inluftsventil för frisk luft placeras. Då måste man kontrollera att den friska luften som kommer in inte stör (kyler ned) aggregatets termostat som finns uppe vid taket.

Område B används för intag av frisk luft om bastun inte har en mekanisk ventilation. I detta fall ska avluftsventilen placeras minst 1 m högre än inluftsventilen.

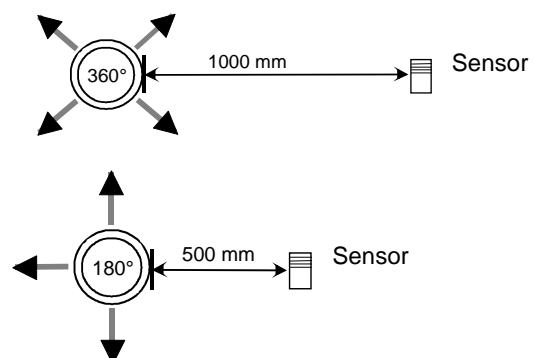
INLUFTSVENTILEN FÖR FRISK LUFT FÅR INTE PLACERAS INOM OMRÅDE C OM TERMOSTATEN SOM STYR AGGREGATET OCKSÅ FINNS INOM OMRÅDE C.

2.2. Installera sensorn nära en tilluftsventil

Luften i basturummet luft bör växlas sex gånger per timma.
Tilluftsledningens diameter måste vara mellan 50 och 100 mm.

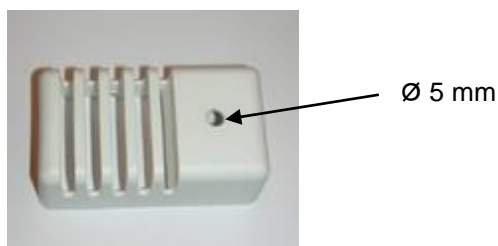
En rund lufttillförselventil (360°) måste installeras minst 1000 mm från sensorn.

En lufttillförselventil med en flödesriktande panel (180°) måste installeras minst 500 mm från sensorn. Luftflödet måste riktas bort från sensorn.

2.3. Takmontering av sensorn

Vid takmontering ska ett hål på 5 mm borrar i sensorns hölje så att eventuellt kondenserat vatten kan rinna ut. Spruta inte vatten direkt mot sensorn och stänk inte vatten på den med bastuskopan.

2.4. Installera den extra NTC-givaren

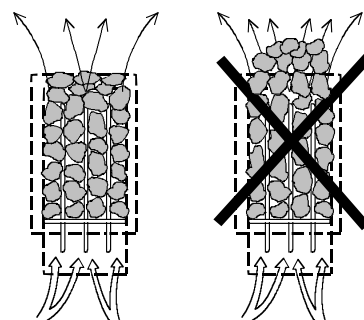
Den extra OLET 31-givaren ansluts till Ext NTC-kontakten på RJ10-kretskortet. Se kopplingsschemat för mer information. Extragivaren installeras på bastuväggen, inte längre än 500 mm från taket. När extragivaren har anslutits till kretskortet aktiveras den automatiskt. Det betyder att den temperatur som visas på kontrollpanelen mäts av extragivaren.

Den huvudgivare som sitter ovanför bastuaggregatet har endast begränsningskretsen som begränsar maxtemperaturen till 110 °C. Även om temperaturen ställs in på 110 °C på kontrollpanelen är maxtemperaturen som kan visas på panelen ungefär 90 °C, eftersom huvudgivaren ovanför aggregatet begränsar maxtemperaturen till 110 °C. Temperaturen i ett basturum är vanligtvis inställd på mellan 70 och 80 °C, beroende på individuella

2.5. Bastustenar

Bastustenar av bra kvalitet ska uppfylla följande villkor:

- Stenarna ska tåla hög värme och den värmeväxling som orsakas av att vattnet som kastas på stenarna förångas.
- Stenarna ska tvättas före användning för att undvika lukt och damm.
- Stenarna ska ha en ojämn yta så att det finns gott om ytor för vattnet att förångas på.
- Stenarna ska vara tillräckligt stora, ungefär 80-120 mm, för att luften ska kunna cirkulera mellan stenarna. På så vis förlängs värmeelementens hållbarhetstid.
- Stenarna ska staplas gles så att ventilationen mellan stenarna blir god. Värmeelementen får inte böjas ihop eller mot ramen.
- Stapla om stenarna regelbundet (minst en gång om året) och ersätt små och trasiga stenar med nya och större stenar.
- Töm stenfacket regelbundet, minst en gång per år vid privat bruk, och ta bort små och söndriga stenar och ersätt dem med nya stenar.
- Vid kommersiell användning ska detta ske minst en gång varannan månad.
- Stenarna ska staplas så att de täcker värmeelementen. Men stapla inte en stor hög med stenar på elementen. Information om lämplig mängd sten finns i Tabell 1 på sidan 7. Eventuella små stenar i stenförpackningen ska inte staplas på aggregatet.
- Garantin täcker inte fel som orsakats av små och tätt staplade stenar som hindrar luftcirkulationen mellan stenarna.
- Keramiska stenar får inte användas. De kan orsaka skador på aggregatet som inte omfattas av garantin.
- Använd inte täljsten som bastusten. Skador till följd av detta täcks inte av ugnsgarantin.
- Använd inte lavsten som bastusten. Skador till följd av detta täcks inte av ugnsgarantin.
- **AGGREGATET FÅR INTE ANVÄNDAS UTAN STENAR.**

2.6. Om aggregatet inte värms upp

Om aggregatet inte värms upp kontrolleras att:

- strömmen är påslagen
- aggregatets huvudsäkringar är hela
- styranordningen inte visar några felmeddelanden. Om styranordningen visar ett felmeddelande finns information i bruksanvisningen för styranordningen.

DEN PERSON SOM INSTALLERAR AGGREGATET SKA LÄMNA KVAR DENNA BRUKSANVISNING TILL ANVÄNDARNA.

2.7. Förberedelser för installation av bastuaggregatet

Kontrollera följande innan aggregatet installeras.

- Aggregatets effekt (kW) i förhållande till bastuns volym (m³). Information om rekommenderade mått finns i Tabell 1 på sidan 7. Minimimåttet får inte underskridas och maximimåttet får inte överskridas.
- Bastun ska vara minst 1900 mm hög.
- Oisolerade och murade stenväggar förlänger uppvärmningstiden. Varje kvadratmeter putsad yta i tak eller på väggar ökar bastuns volym med 1,2 m³ och motsvarande effektbehov.
- Kontrollera i Tabell 2 på sidan 8 att säkringens storlek (A) och strömkabelns diameter (mm²) passar aggregatet.
- Kontrollera att skyddsavståndet runt aggregatet motsvarar rekommendationerna på sidan 7.
- Det ska finnas tillräckligt med utrymme runt aggregatets styrcentral för att utföra underhåll. Även en dörröppning kan inkluderas i detta utrymme.

2.8. Installation

Aggregatet ska installeras med hänsyn till skyddsavstånden på sidan 7.

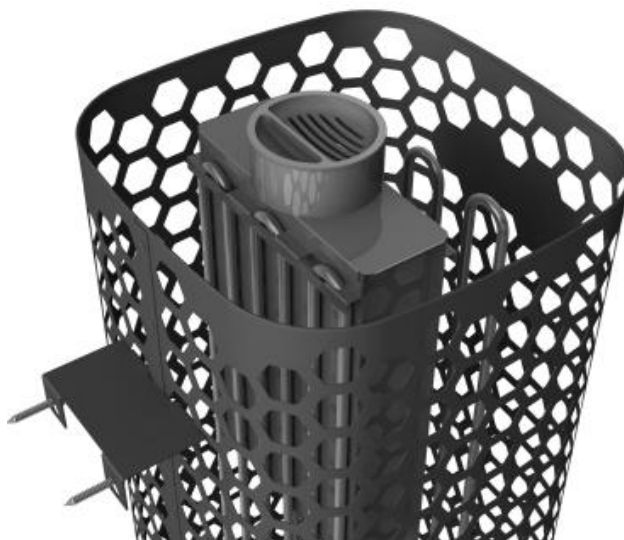
Aggregatet placeras på golvet. Underlaget ska vara stadigt eftersom aggregatet väger cirka 115 kg med stenar.

Aggregatet installeras rakt med hjälp av de justerbara benen.

Bastuaggregatet måste monteras direkt på väggen eller på bänkmодуlen med det medföljande metallfästet för att garantera ett säkert avstånd vid användning.

Väggar och tak får inte täckas med fiberförstärkt gipsplatta eller kläs med annat lättviktsmaterial eftersom de kan orsaka eldsvåda.

Endast ett aggregat får installeras i bastun.

Väggstöd och vattenbehållare installation

2.9. Skyddsavstånd för aggregatet

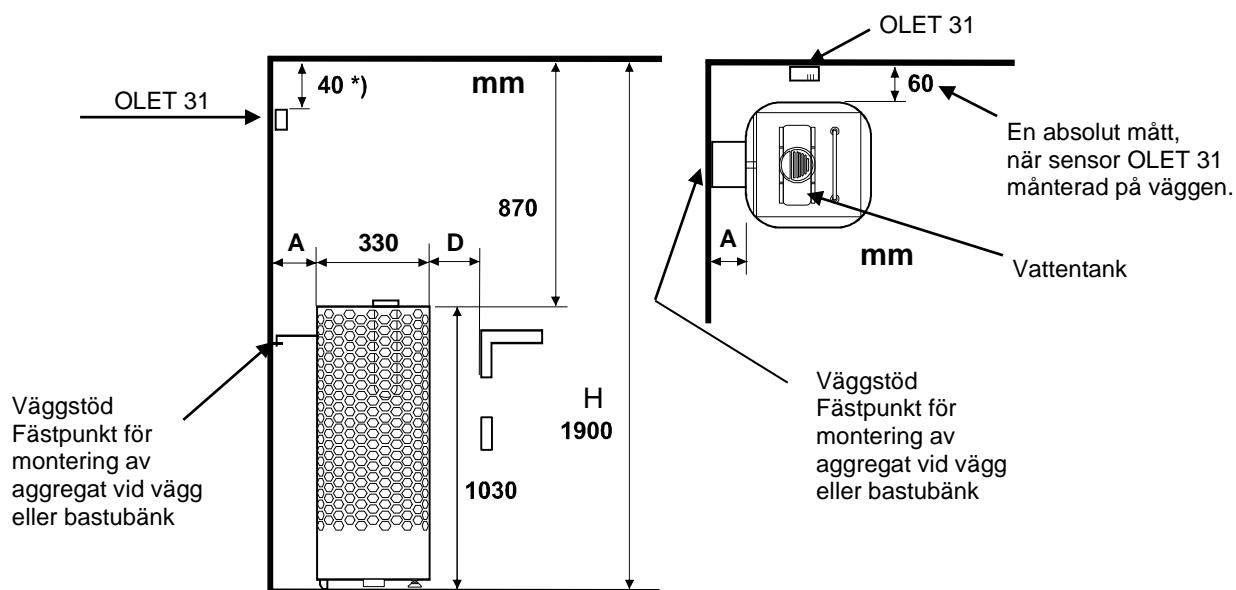
Effekt	Basturum			Minimivstånd för aggregat			Stenmängd
	Volym		Höjd	Från sida till vägg	Från front till bastubänk	Till tak	
	min.	max.					
kW	m ³	m ³	min. mm	A mm	D mm	mm	l kg, cirka
6,8	5	9	1 900	60	60	870	100
10,5	9	15	1 900	60	60	870	100

Tabell 1 Skyddsavstånd

Montering i hörn och på vägg: När sensorn OLET 31 monteras på en vägg ska den fästas 40 mm från taket på aggregatets mittlinje.

Alternativt kan givaren monteras i taket ovanför aggregatets mitt – se "Mittenmontering" för instruktioner.

Aggregatet måste fästas vid golvet eller bastulavsstrukturen för att säkerhetsavstånden ska kunna upprätthållas.

Mittenmontering: När bastuaggregatet monteras längre än 60 mm från en vägg eller ett hörn ska alltid mittenmontering användas som metod. Aggregatet måste fästas vid bastulavarna eller en liknande fast struktur med hjälp av ett väggstöd. Sensorn OLET 31 ska alltid monteras i taket.

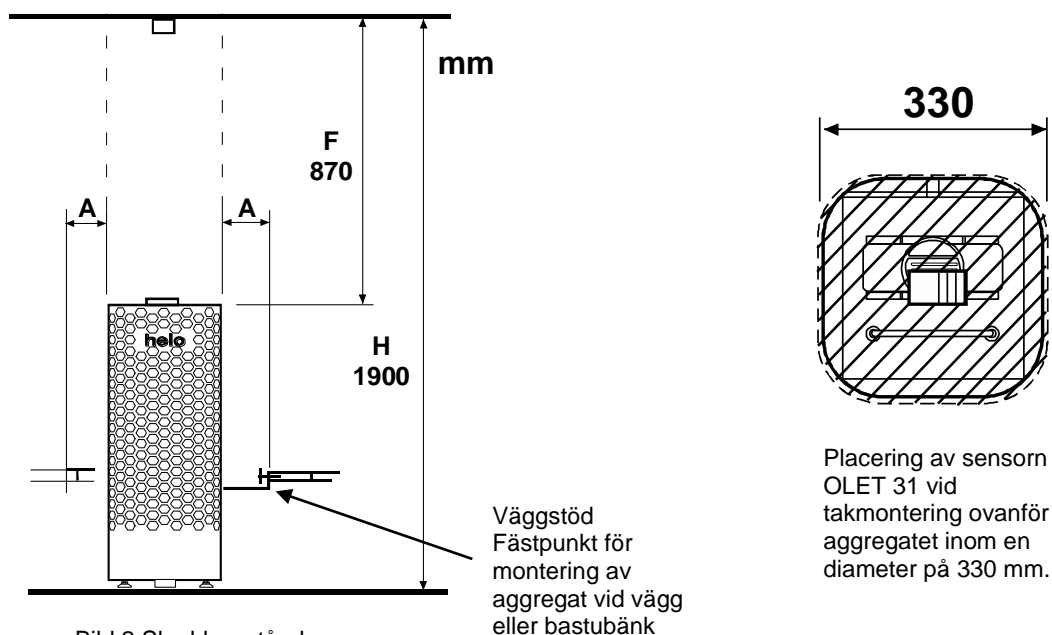

Bild 2 Skyddsavstånd

2.10. Anslutning av bastuaggregatet till elnätet

Aggregatet får endast anslutas till elnätet av en behörig elektriker enligt gällande föreskrifter. Aggregatet ansluts halvfast till elnätet med hjälp av H07RN-F (60245 IEC 66)-kablar eller motsvarande. Övriga kablar (till signallampan och eluppvärmningens korskoppling) ska också vara av samma typ. PVC-kablar får inte användas som anslutningskablar.

En flerpolig kabel (t.ex. 7-polig) kan användas som anslutningsladd om spänningen är den samma. Om man inte har separata säkringar för styrström ska alla kablar ha samma diameter och passa huvudsäkring.

Kopplingsdosan på bastuns vägg ska vara placerad innanför aggregatets säkerhetsavstånd. Kopplingsdosan ska placeras högst 500 mm från golvet. Se sidan 9

Om kopplingsdosan placeras mer än 500 mm från aggregatet kan den placeras högst 1 000 mm från golvet.

Effekt kW	Aggregatets anslutningskabel H07RN -F/ 60245 IEC 66 mm ² 400V 3N~	Säkring A	Aggregatets anslutningskabel H07RN -F/ 60245 IEC 66 mm ² 230V 3~	Säkring A	Aggregatets anslutningskabel H07RN -F/ 60245 IEC 66 mm ² 230V 1 N~ / 2~	Säkring A
6,8	5 x 1,5	3 x 10	4 x 4	3 x 20	3 x 6	1 x 35
10,5	5 x 2,5	3 x 16	4 x 6	3 x 35	-----	-----

Tabell 2 Anslutningskablar och säkringar

OBS! Att styra belysningen i bastun med kretskortet är bara möjligt med resistiva laster (glödlampor). Kretskortsreläet tål inte kapacitiva laster (switchade strömförsörjningsenheter). Om belysningsarmaturen i bastun har transformatorer, till exempel LED- eller halogenlampor, måste kretskortets relästyrning vara försedd med ett separat relä eller en separat kontaktör för att styra belysningen.

Aggregatets isolationsmotstånd:

Vid lagring kan fukt uppstå på aggregatets värmeelement. Detta kan orsaka läckström. Fukten försvinner efter ett par uppvärmningar. Koppla inte aggregatets eluttag till en jordfelsbrytare.

Du måste följa gällande elsäkerhetsbestämmelser vid installationen av aggregatet.

2.11. Korskoppling av eluppvärmningen

Eluppvärmningens korskoppling gäller bostäder med eluppvärmning.

I bastuaggregatet finns kopplingsstycken (märkta med 55) för styrning av eluppvärmningens korskoppling. Kopplingsstyckena N-55 och motstånderna har en samtidig spänning på 230 V. Bastuaggregatets termostat styr också uppvärmningens korskoppling, d.v.s. uppvärmningen av bostaden aktiveras när bastutermostaten bryter strömmen till aggregatet.

2.12. Placering av anslutningskabelns kopplingsdosa i bastun

A = Minsta skyddsavstånd

1. Rekommenderad placering av kopplingsdosan.
2. I detta utrymme bör en silumindosa användas.
3. Detta utrymme bör undvikas. En silumindosa ska alltid användas.

I andra utrymmen ska värmeståliska dosor (T 125 °C) och värmeståliska kablar (T 170 °C) användas. Kopplingsdosan får inte blockeras. Elleverantörens anvisningar och föreskrifter ska följas när dosan installeras i utrymme 2 eller 3.

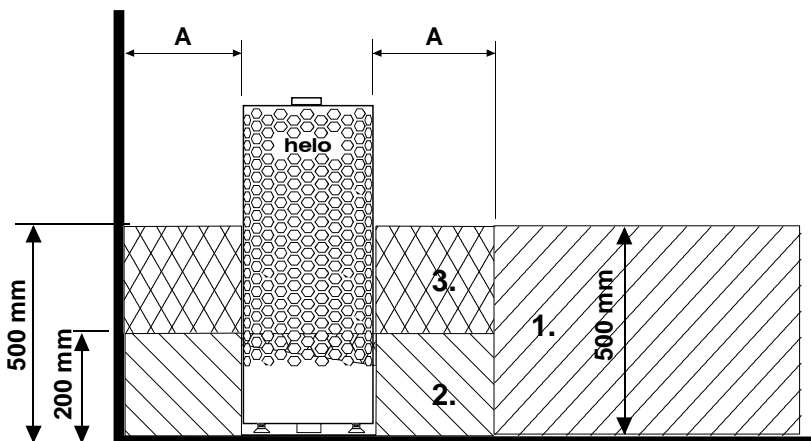

Bild 3 Placering av kopplingsdosa

2.13. Fjärrstyrning

Aggregatet kan fjärrstyras genom att man ansluter en sluten kontakt, som kan lösas ut via pulser, till anslutningarna 3 och 4 på ett RJ10-kretskort. Rekommenderad kabelstorlek är AWG 24 eller 26. Maxlängden på en AGW 24-kabel är 200 m. Maxlängden på en AGW 26-kabel är 130 m.

OBS! Bastu bestämmelserna kräver att man installerar en dörrkontakt om bastun kopplas på från en panel utanför bastun.

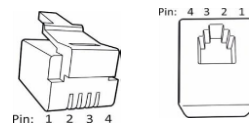
En märklampa kan kopplas till fjärrstarten, denna indikerar att ett fjärrkommando har startat bastun.

Om märklampen blinkar snabbt är det en indikation på ett fel, som har orsakats av att bastudörren stått öppen mera än 5 minuter, varvid bastuugnen stängts av automatiskt.

Bastu ugnen är påkopplad så länge som man ställt in på panelen (privatbruk max 6h). Med fjärrstyrningen kan man även stänga av bastuaggregatet när som helst.

2.14. Ordning på RJ10 -kontakter

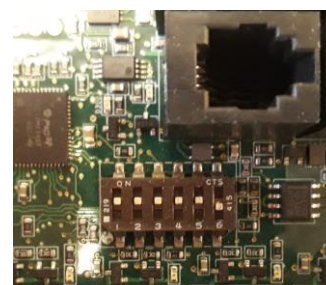
OBS! Felaktiga anslutningar kan leda till att kretskortet förstörs.

Extragivare (NTC)			Fjärrkontrollsbrytare (ext. brytare)			Dörrkontakt		
Stift 1			Stift 1			Stift 1		
Stift 2	NTC 10 KOhm	3,3 V	Stift 2			Stift 2	Larm-LED	GND (jord)
Stift 3	NTC 10 KOhm	CPU	Stift 3	Till brytare	GND (jord)	Stift 3	Dörrkontakt	GND (jord)
Stift 4			Stift 4	Till brytare	12 VDC	Stift 4	Dörrkontakt	12 VDC

Givare (Sec/NTC)		
Stift 1	Ändstopp	GND (jord)
Stift 2	NTC 10 KOhm	3,3 V
Stift 3	NTC 10 KOhm	CPU
Stift 4	Ändstopp	10 V

Bild 4 DIP-brytarplaceringar för användning av en elaggregat

Tabell 3 RJ 10 -kontakt don på kretskortet

2.15. Dörrkontakt

Dörrkontakten är den kontakt som sitter på bastuns dörr. Kontakten uppfyller kraven i gällande bestämmelser. Alla offentliga och privata bastuutrymmen där bastuaggregatet kan startas från en plats utanför bastun, till exempel med en på/av-knapp eller liknande, måste vara försedda med en dörrkontakt.

Kontrollpanelen registrerar automatiskt när dörrkontakten ansluts till bastuaggregatets kretskort OLEA 103. När bastun används för första gången efter installation ska dörren till bastun stängas och aggregatet slås på med hjälp av huvudströmbrytaren.

Om dörren öppnas innan uppvärmningssekvensen startas (förinställd uppvärmning) inaktiveras den automatiska användningen (fjärranvändningen) efter en minut. När dörren har stängts ska funktionen startas om via kontrollpanelen.

Om dörren har varit öppen i mer än fem minuter medan aggregatet är igång stängs aggregatet automatiskt av. När dörren har stängts kan aggregatet startas på nytt via kontrollpanelen. Felindikeringslampan (om en sådan är installerad) börjar blinka. Se monteringsanvisningarna nedan.

Anvisningar för montering och anslutning av dörrkontakt

Dörrkontakten ska monteras på utsidan av bastun, på övre delen av dörrkarmen, minst 300 mm från det inre hörnet. Kontaktdelen ska monteras på dörrkarmen och magneten på själva dörren. Avståndet mellan kontakten och magneten ska vara 18 mm.

Om dörrkontakten ska monteras på den övre delen av dörren rekommenderar TylöHelo modellen TylöHelo med produktnummer 0043233, SSTL 8260371.

Om dörrkontakten ska monteras på den nedre delen av dörren rekommenderar TylöHelo modellen TylöHelo med produktnummer SP11000326, 8263280. Se monteringsanvisningarna och bruksanvisningen som medföljer aggregatet.

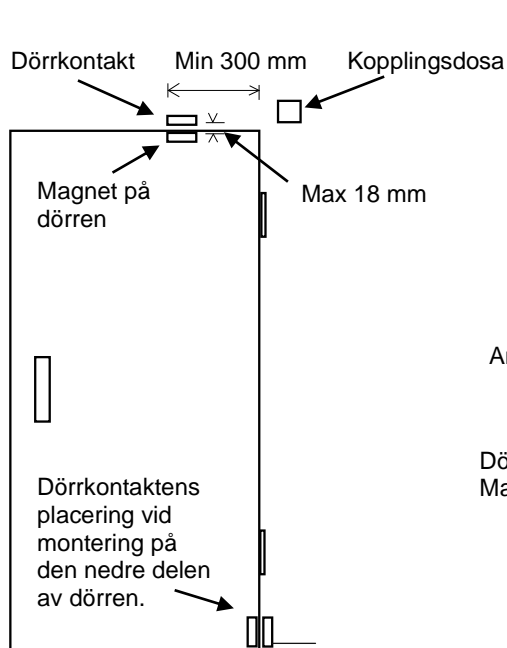

Bild 5 Montering av dörrkontakten

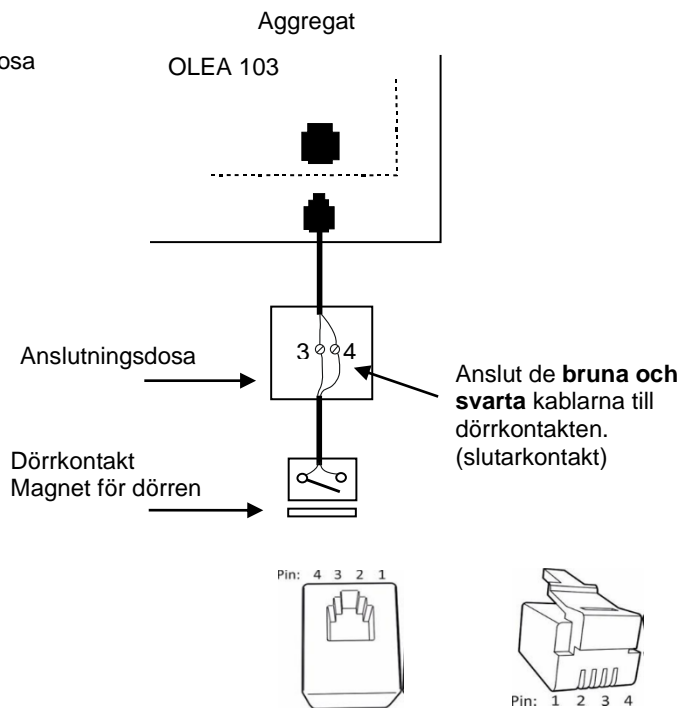
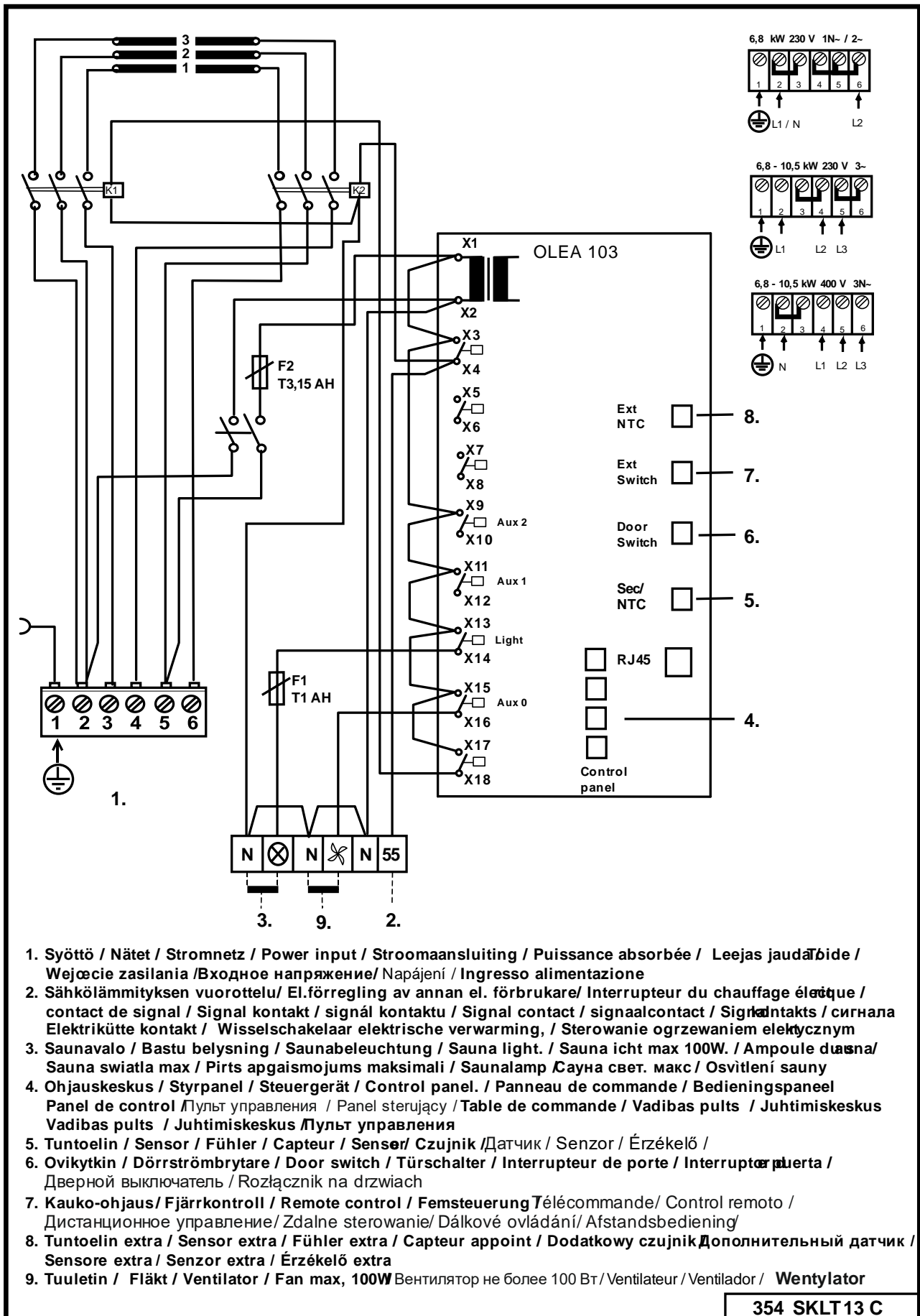

Bild 6 Stift-order av RJ 10

Dörrkontakt			Färg på ledare
Stift 1			
Stift 2			
Stift 3	Dörrkontakt	GND (jord)	Orange
Stift 4	Dörrkontakt	12 VDC	Grön/vit

Tabell 4 Anslutning av dörrkontakt

2.16. Kopplingschema

1. Syöttö / Nätet / Stromnetz / Power input / Stroomaansluiting / Puissance absorbée / Leejas jaudābide / Wejście zasilania / Входное напряжение / Napájení / Ingresso alimentazione
2. Sähkölämmituksen vuorottelu / El.förregling av annan el. förbrukare / Interrupteur du chauffage électrique / contact de signal / Signal kontakt / signál kontaktu / Signal contact / signaalcontact / Signalkontakts / сигнала Электрикütte kontakt / Wisselschakelaar elektrische verwarming, / Sterowanie ogrzewaniem elektrycznym
3. Saunavallo / Bastu belysning / Saunabeleuchtung / Sauna light. / Sauna icht max 100W. / Ampoule d'asna / Sauna swiatla max / Pirts apgaismojums maksimāli / Saunalamp / Сауна свет. макс / Osvtlení sauny
4. Ohjauskeskus / Styrpanel / Steuergerät / Control panel. / Panneau de commande / Bedieningspaneel / Panel de control / Пульт управления / Panel sterujący / Table de commande / Vadības pults / Juhtimiskeskus / Vadības pults / Juhtimiskeskus / Пульт управления
5. Tuntoelin / Sensor / Fühler / Capteur / Sensor / Czujnik / Датчик / Érzékelő /
6. Ovikytkin / Dörrströmbrytare / Door switch / Türschalter / Interrupteur de porte / Interruptor puerta / Дверной выключатель / Rozłącznik na drzwiach
7. Kauko-ohjaus / Fjärrkontroll / Remote control / Fernsteuerung / Télécommande / Control remoto / Дистанционное управление / Zdalne sterowanie / Dálkové ovládání / Afstandsbediening
8. Tuntoelin extra / Sensor extra / Fühler extra / Capteur appoint / Dodatkowy czujnik / Дополнительный датчик / Sensore extra / Senzor extra / Érzékelő extra
9. Tuuletin / Fläkt / Ventilator / Fan max, 100W / Вентилятор не более 100 Вт / Ventilateur / Ventilador / Wentylator

354 SKLT13 C

Bild 7 Kopplingschema

2.17. BWT--tekniken i aggregatet Himalaya

BWT-tekniken utnyttjar bastuaggregatets värmeenergi för uppvärmning av vatten och ökning av luftfuktigheten utan separat värmekälla. Förfuktad luft förbättrar luften i bastun, och samtidigt kan man förångas olika slags dofter eller salter för att öka njutningen.

Med bastuaggregatet medföljer en vattenbehållare med lock som kan monteras i det bredare mellanrummet mellan elementen. Vattenbehållaren monteras när ca 2/3 av bastustenarna har lagts in. Vattenbehållaren kan vid användning lämnas kvar på sin plats även om den är tom.

Vattenbehållaren rymmer ca 2 liter. Det tar ca 1–2 timmar för vattnet att koka i en full behållare beroende på inställd temperatur.

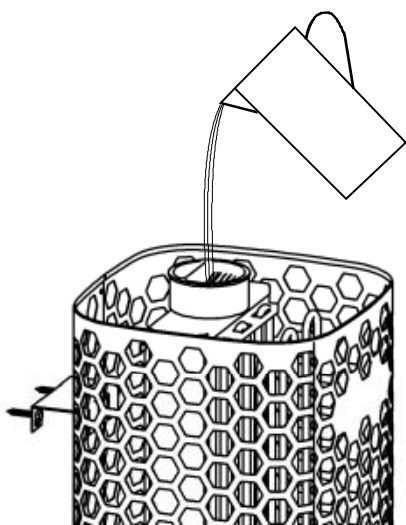
Vattnet bör fyllas på i behållaren när aggregatet fortfarande är kallt. Vattnet hälls i genom lockets galler. Man kan fylla på lite mindre mängd vatten i behållaren om man badar en kortare tid.

Vattenbehållaren bör tas bort emellanåt för rengöring, t.ex. för borttagning av kalk etc. Då måste bastustenar tas bort runt vattenbehållaren så att behållaren lossnar lättare.

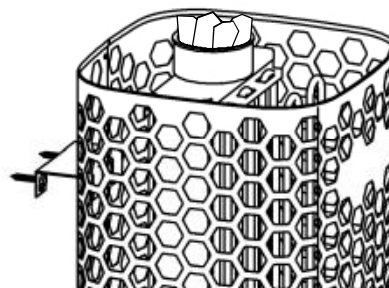
När vattnet kokar upprätthåller det fukten i bastuutrymmet, och därigenom kan temperaturen hållas lägre utan att värmekänslan blir lidande. Vid behov får man mera värme och fukt genom att slänga vatten på stenarna i aggregatets övre del.

I vattenbehållaren kan man använda milda doftessenser avsedda för bastuaggregat.

Om man vill kan man på vattenbehållarens lock lägga t.ex. bergsaltkristaller som löses upp med det ångande vattnet och förångas i bastuluften. Om bergsaltkristallerna läggs i vattenbehållaren håller sig vattnets salthalt på 26 %.

Påfyllning av vatten i vattenbehållaren

Bergsaltkristaller på gallret till vattenbehållaren

Bild 8 Påfyllning av vatten i vattenbehållaren

2.18. Principskiss när styrcentral Elite

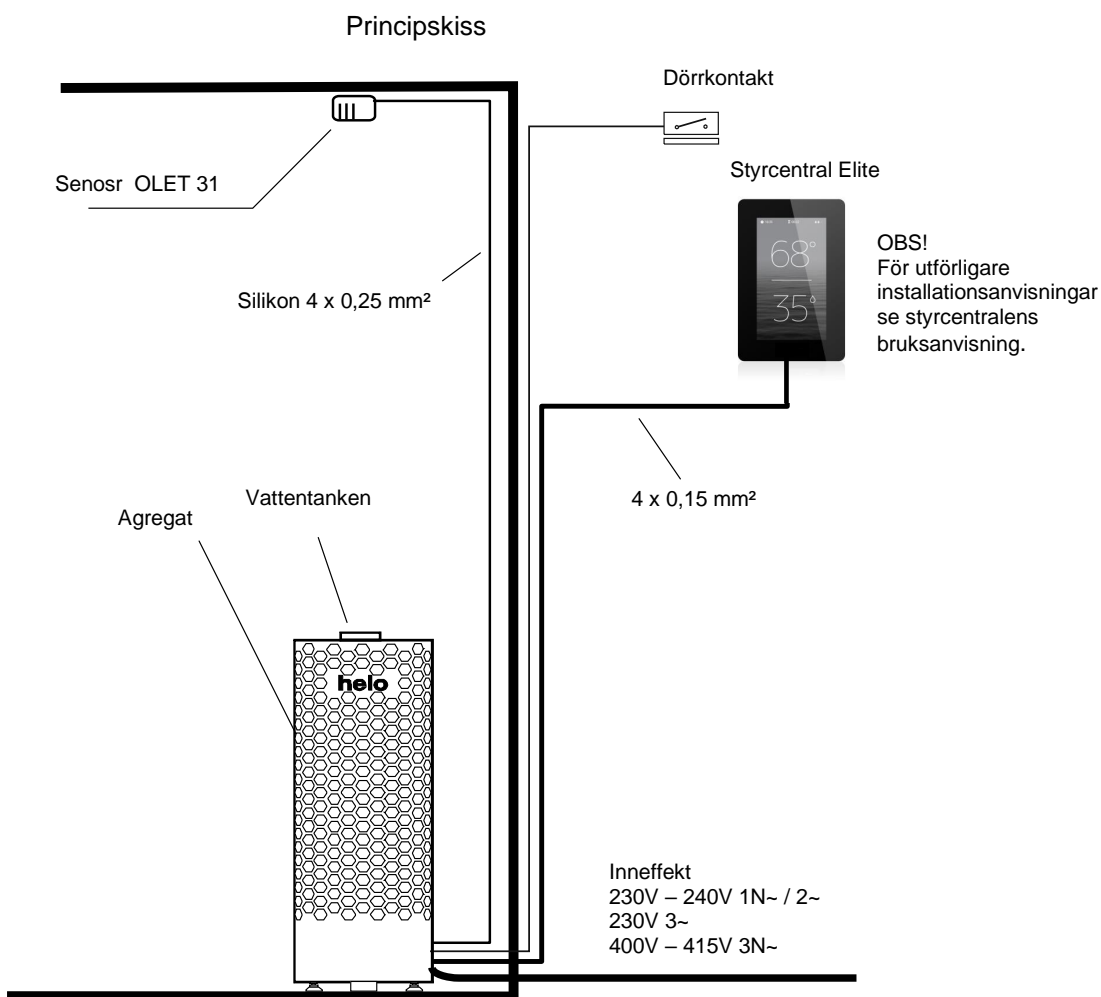
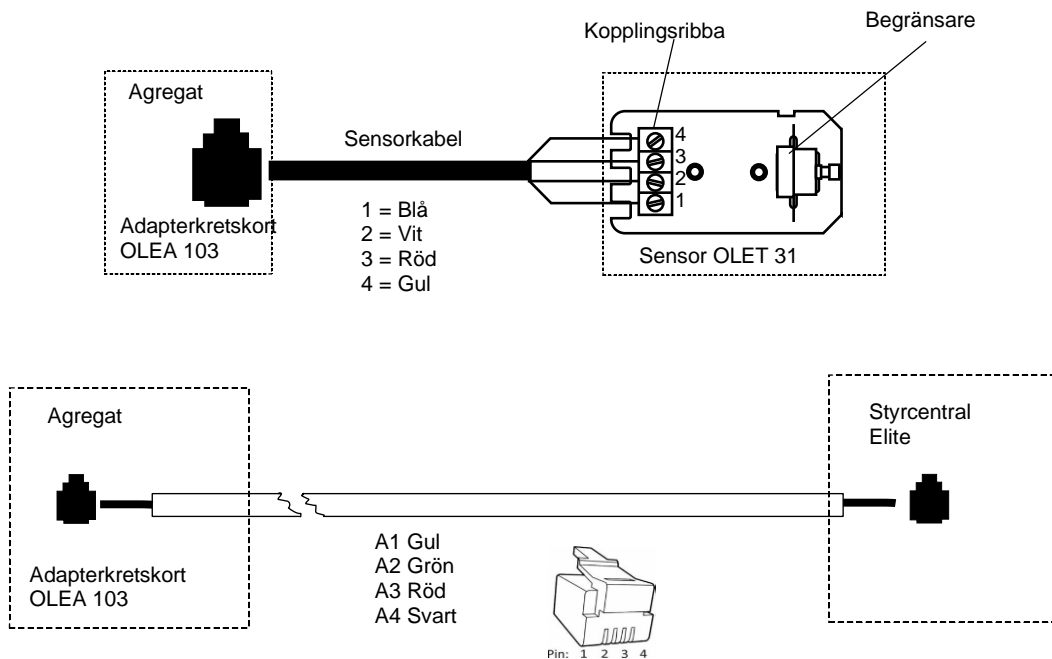

Bild 9 Principskiss

3. Lista över reservdelar till Himalaya Elite

Reservdel	Produktnummer	Produktnamn	Himalaya 70 Elite	Himalaya 105 Elite
1	7712000	Dragavlastare	1	1
2	5916324	Kretskort OLEA 103	1	1
3	5716203	Finder relä	2	2
4	7801711	Säkring 1 AT	1	1
4.1	7801710	Säkring 3,15 AT	1	1
5	7817536	Säkringshållare	2	2
6	6101741	Strömbrytare OAAA 2	1	1
7	7306008	Gummiskydd för vippbrytare	1	1
8	5200719	Värmeelement SEPC 226 2267W/230V	3	
9	5200720	Värmeelement SEPC 228 3500W/230V		3
10	7513002	M5 x 10 Skruv	3	3
11	SP0043276	Vattentank + Lock	1	1

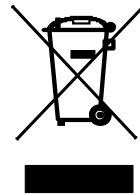
Tabell 5 Lista över reservdelar till Himalaya Elite

4. ROHS

Anvisningar för miljöskydd

Denna produkt får inte kastas med vanliga hushållssopor när den inte längre används. Istället ska den levereras till en återvinningsplats för elektriska och elektroniska apparater.

Symbolen på produkten, handboken eller förpackningen refererar till detta.

De olika materialen kan återvinnas enligt märkningen på dem. Genom att återanvända, nyttja materialen eller på annat sätt återanvända utsliten utrustning, bidrar du till att skydda vår miljö. Produkten returneras till återvinningscentralen utan bastusten och eventuell täljstensmantel.

Vänligen kontakta de kommunala myndigheterna för att ta reda på var du hittar närmaste återvinningsplats.

helo

REWARD YOURSELF

Installation and User Manual **Himalaya Elite**

ELECTRIC SAUNA HEATER:

1104 – 70 – 040517
1104 – 105 – 040517

230V – 240V 1N~ / 2~
230V 3~
400V – 415V 3N~

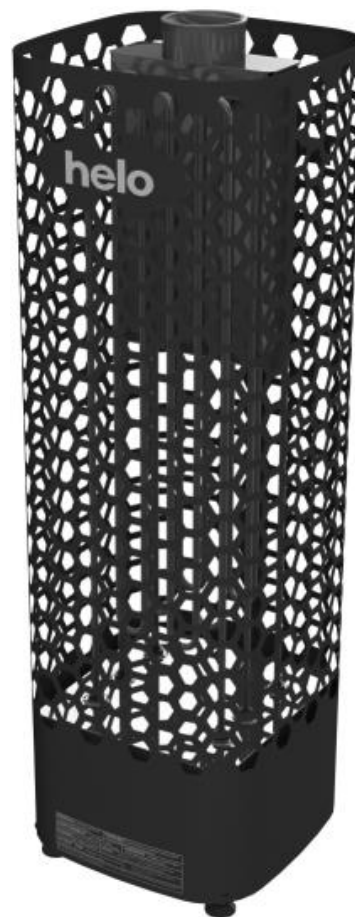
CONTROL PANEL:

Pure

Elite

Contents	Page	
1.WARNINGS	3	
1.1. Check before taking a sauna bath	3	
1.2. Sauna room	3	
1.3. Information for users	3	
1.4. Operation of the sauna heater controls	3	
2.Heating the sauna	4	
2.1. Recommended sauna room ventilation	4	
2.2. Installing the sensor near a supply air vent	4	
2.3. Ceiling installation of the sensor	5	
2.4. Installing the Extra NTC sensor	5	
2.5. Sauna heater stones	5	
2.6. If the sauna heater will not heat up	6	
2.7. Preparing for sauna heater installation	6	
2.8. Installation	6	
2.9. Sauna heater safety clearances	7	
2.10. Connection of the sauna heater to the mains	8	
2.11. Electric heating toggle	8	
2.12. Locating the connecting box for the connection cable in the sauna room	9	
2.13. Remote controlling	9	
2.14. Order of RJ 10 connectors	9	
2.15. Door switch	10	
2.16. Wiring diagram	11	
2.17. BWT technology in a Himalaya heater	12	
2.18. Principle image when Elite is used as control panel	13	
3.Himalaya Elite spare part list	14	
4.ROHS	15	
Figures and tables		
Figure 1	Rekommended sauna room ventilation	4
Figure 2	Safety clearances	7
Figure 3	Location for the connection box	9
Figure 4	DIP switch positions for using a heater	9
Figure 5	Installing the door switch	10
Figure 6	Pin - order of RJ 10	10
Figure 7	Wiring diagram for the sauna heater	11
Figure 8	Filling the water tank	12
Figure 9	Principle image	13
Table 1	Safety clearances	7
Table 2	Connection cable and fuses	8
Table 3	RJ 10 connectors to circuit board	9
Table 4.	Connecting the door switch.	10
Table 5	Himalaya Elite spare parts list	14

1. WARNINGS

1.1. Check before taking a sauna bath

1. The sauna room is suitable for taking a sauna bath.
2. The door and the window are closed.
3. The sauna heater is topped with stones that comply with the manufacturer's recommendations, the heating elements are covered with stones, and the stones are piled sparsely.

NOTE! Ceramic rocks are not allowed.

The heater's main switch is located at the bottom of the heater, on the right side as seen from the front.

The main switch is marked with a 0 – 1 sticker.

1.2. Sauna room

The walls and ceiling of a sauna room should be thermally well insulated. All surfaces that store heat, such as tiled and plastered surfaces must be insulated. It is recommended to use wooden panel cladding inside the sauna room. If there are heat storage elements in the sauna room, such as decorative stone, glass etc., note that these elements may extend the pre-heating period even though the sauna room is otherwise well insulated (see page 6, section 2.7 Preparing for sauna heater installation).

1.3. Information for users

This appliance may not be used by children aged less than eight years, by persons with reduced physical, sensory or mental capabilities, or by persons lacking experience and knowledge regarding its operation only if such have been given instructions on the safe use of the device and the risks involved. Children must not be allowed to play with the appliance or to clean and service it without supervision. (7.12 EN 60335-1:2012)

1.4. Operation of the sauna heater controls

Refer to the specific control panel operating instructions.

Rearrange the sauna stones at least once a year and replace any weathered stones. This enhances air circulation between the stones, which extends the useful life of the thermal resistors.

If you encounter any problems, please contact the manufacturer's warranty service shop.

For additional information about enjoying a sauna bath, please visit our website at : www.tylohelo.com

2. Heating the sauna

Before turning the sauna heater on, make sure the sauna room is suitable for taking a sauna bath. When heated for the first time, the sauna heater may emit some odour. If you detect any odour while the sauna heater warms up, disconnect the sauna heater briefly, and air the room. Then turn the sauna heater back on.

You should turn the sauna heater on roughly an hour before you plan to take a sauna bath, so that the stones have time to heat up properly and the air warms up evenly in the sauna room.

Pleasant, smooth sauna bath temperature is about 70 °C.

Do not put any objects on the sauna heater. Do not dry clothes on the sauna heater or anywhere in its vicinity.

2.1. Recommended sauna room ventilation

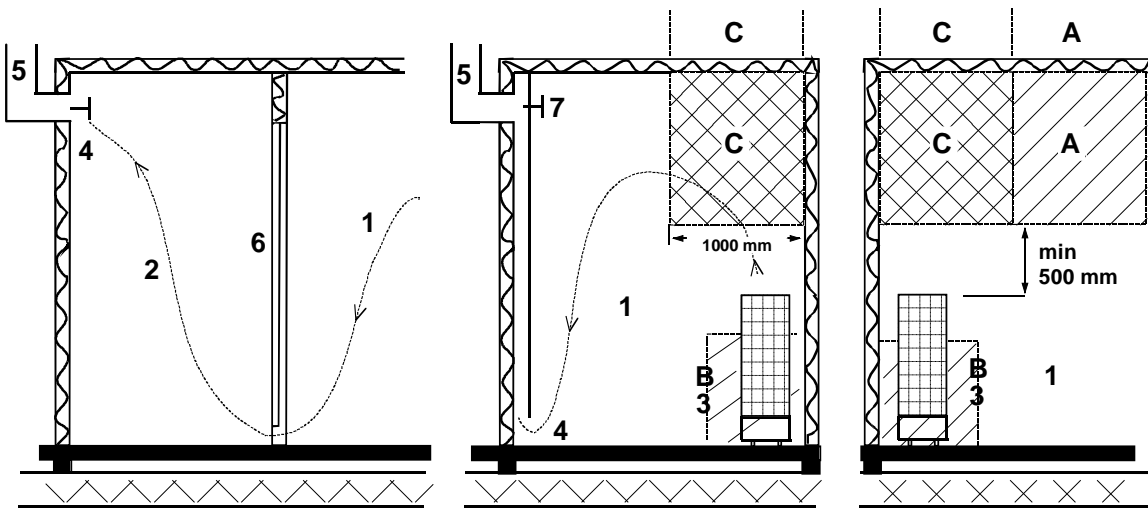

Figure 1 Recommended sauna room ventilation

1. Sauna room	3. Electric sauna heater	5. Exhaust flue or channel
2. Washroom	4. Exhaust valve	6. Door to the sauna room

7. A ventilation valve can be installed here to be kept closed while the sauna is heated and during bathing.

Inlet vent can be positioned in the A zone. Make sure the incoming fresh air will not interfere with (i.e. cool down) the sauna heater's thermostat near the ceiling.

The B zone serves as the incoming air zone, if the sauna room isn't fitted with forced ventilation. In this case, the exhaust valve is installed min 1m higher than the inlet valve.

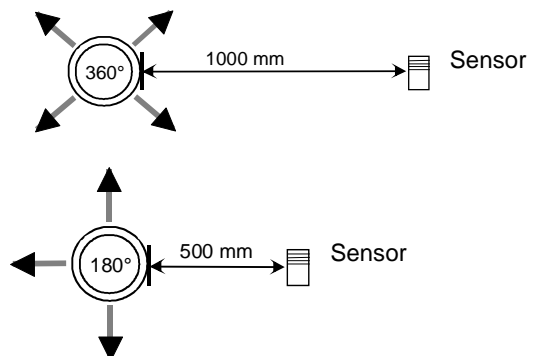
DO NOT INSTALL INLET VALVE WITHIN ZONE C, IF THE SAUNA HEATER'S CONTROL THERMOSTAT IS LOCATED IN THE SAME ZONE.

2.2. Installing the sensor near a supply air vent

The sauna room air should be exchanged six times in an hour. The diameter of the supply air pipe should be between 50 and 100 mm.

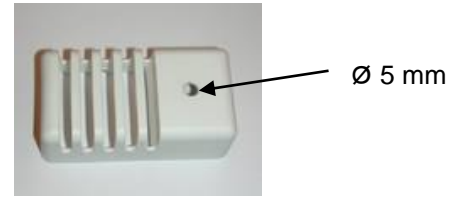
A circular air supply vent (360°) must be installed at least 1000 mm away from the sensor.

An air supply vent with a flow-directing panel (180°) must be installed at least 500 mm away from the sensor. Air flow must be directed away from the sensor.

2.3. Ceiling installation of the sensor

In ceiling installation, a 5-mm hole must be drilled to the sensor case to allow any condensed water to drain.
Do not spray water directly towards the sensor or splash water at it with a sauna scoop.

2.4. Installing the Extra NTC sensor

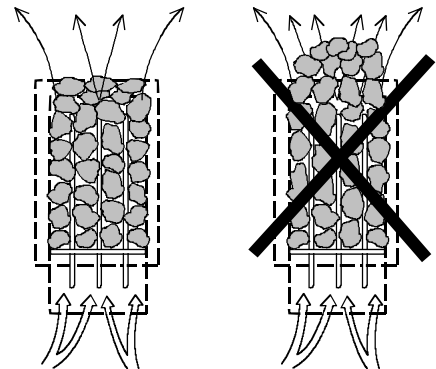
The additional OLET 31 sensor is connected to the Ext NTC connector on the RJ10 circuit board. For more details, refer to the switch diagram. The additional sensor is installed on the sauna room wall no more than 500 mm from the ceiling. Once the additional sensor has been connected to the circuit board, it is automatically activated. This means that the temperature shown on the control panel is measured by the additional sensor.

The primary sensor installed above the sauna heater only has the limiter circuit that limits the maximum temperature to 110 °C. Even if the temperature is set to 110 °C on the control panel, the maximum temperature that can be shown on the panel is approximately 90 °C, as the primary sensor above the heater limits the maximum temperature to 110 °C. Depending on individual preferences, the temperature of a sauna room is typically set between 70 and 80 °C.

2.5. Sauna heater stones

Quality stones meet the following requirements:

- Sauna stones should withstand heat and heat variation caused by vaporisation of the water thrown on the stones.
- Stones should be rinsed before use in order to avoid odour and dust.
- Sauna stones should have an uneven surface to supply a larger surface for the water to evaporate from.
- Sauna stones should be large enough, measuring about 80–120 mm to allow good ventilation between the stones. This extends the useful life of the heating elements.
- Sauna stones should be piled sparsely in order to enhance ventilation between the stones. Do not bend the heating elements together or against the frame.
- Rearrange the stones regularly (at least once a year) and replace small and broken stones with new, larger stones.
- Empty the stone compartment regularly, at least once a year in private use, remove small and broken stones and replace them with new ones.
- In commercial use this operation must be performed at least every second month.
- Stones are piled so that they cover the heating elements. Do not, however, pile a large heap of stones on the heating elements. For a sufficient amount of stones refer to Table 1 on page 7. Any small stones in the package of stones must not be piled on the sauna heater.
- The warranty does not cover defects resulting from poor ventilation caused by small and tightly packed stones.
- Structural clay tiles are not allowed. They may cause damage to the sauna heater that will not be covered by the warranty.
- Do not use soapstone as sauna rocks. Any damages resulting from this will not be covered by the stove warranty.
- Do not use lava stone as sauna rocks. Any damages resulting from this will not be covered by the stove warranty.
- **DO NOT USE THE HEATER WITHOUT STONES.**

2.6. If the sauna heater will not heat up

If the sauna heater will not heat up, please check that:

- the power is on;
- the main fuses of the sauna heater are intact;
- is there any error messages on the control panel. In case of an error message on the control panel, please refer to the control panel instructions.

THE PERSON INSTALLING THE SAUNA HEATER SHOULD LEAVE THESE INSTRUCTIONS AT THE PREMISES FOR THE FUTURE USER.

2.7. Preparing for sauna heater installation

Check the following before installing the sauna heater.

- The ratio of the heater's input (kW) and the sauna room's volume (m³). Volume recommendations are presented in Table 1 on page 7. The minimum and maximum volumes must not be exceeded.
- The sauna room height must be a min. of 1900 mm.
- Uninsulated and masonry stone walls extend the preheating time. Each square metre of plastered ceiling or wall surface adds 1.2 m³ to the sauna room's volume.
- Check page 8 Table 2 for a suitable fuse size (A) and the correct diameter of the power supply cable (mm²) for the sauna heater in question.
- Conform to the specified safe clearance around the sauna heater. Please refer to page 7.
- There should be enough room around the sauna heater controls for maintenance purposes. Also a doorway can be considered as a maintenance area.

2.8. Installation

Follow the safety clearance specifications on page 7 when installing the sauna heater.

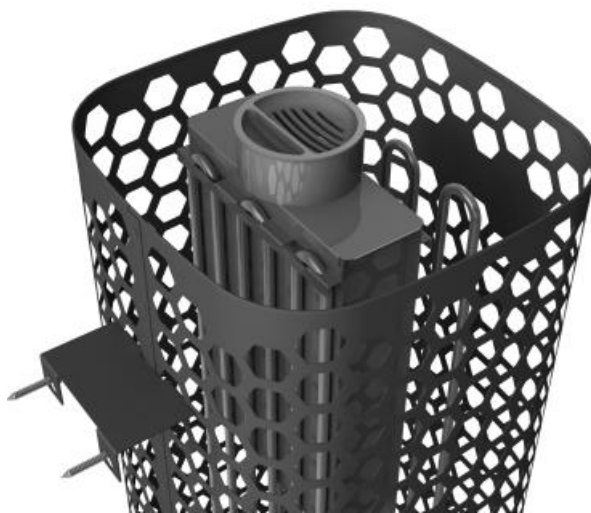
The sauna heater is a floor-standing model. The base must be solid, because the sauna heater weighs about 115 kg with stones

The sauna heater is levelled by the adjustable legs.

The sauna heater needs to be fixed directly onto the wall or to the sauna bench module by using the provided metal rack to make sure the safety distances will be maintained in use.

Walls or ceilings must not be clad with fibre-reinforced plaster board or other light-weight cladding, because they may cause a fire hazard.

Only a single sauna heater is allowed per sauna room.

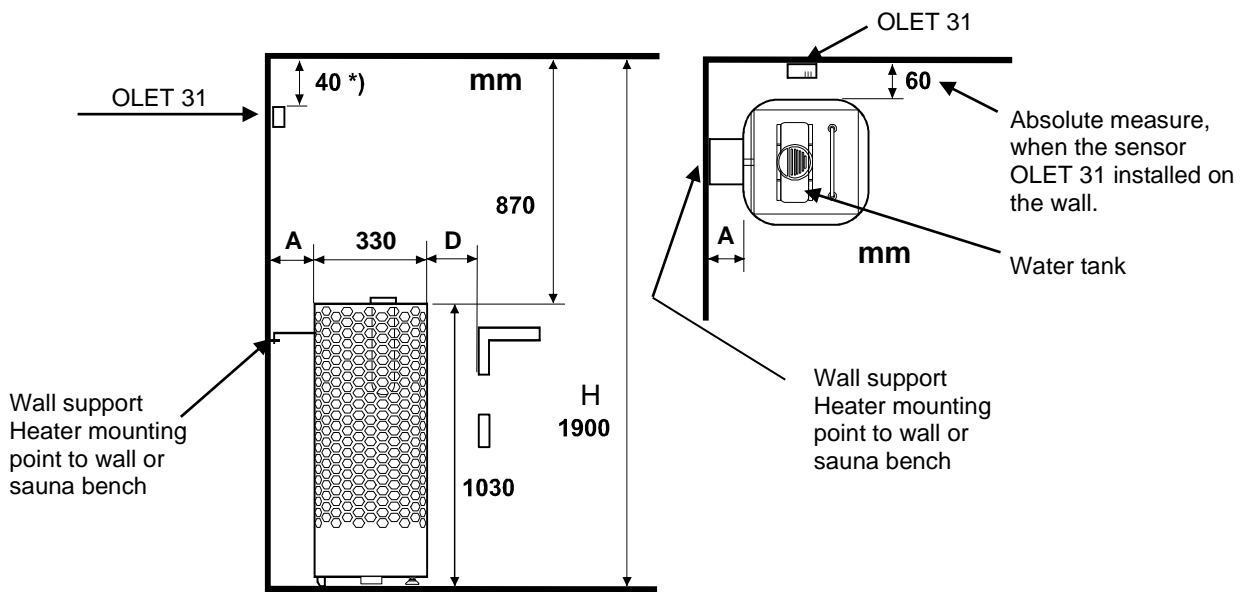
Wall support of the heater and water tank installation.

2.9. Sauna heater safety clearances

Output kW	Sauna room		Heater minimum clearances				Amount of stones In kg, approx.
	Volume		From side to wall A mm	From front to sauna bench D mm	To ceiling		
	min. m ³	max. m ³				min. mm	
6.8	5	9	1900	60	60	870	100
10.5	9	15	1900	60	60	870	100

Table 1 Safety clearances

Corner and wall installations: The OLET 31 sensor is installed 40 mm from the ceiling on the centre line of the heater on a wall. Alternatively, the sensor can be installed on the ceiling above the centre of the heater – see 'middle installation' for instructions. The heater must be secured to the floor or the sauna bench structure in order to keep the safety distances the same.

Middle installation: If the sauna heater is installed further than 60 mm off a wall or a corner, the installation method is always middle installation. The heater must be attached to the benches or to a similar structure using a wall support. The OLET 31 sensor is always installed on the ceiling.

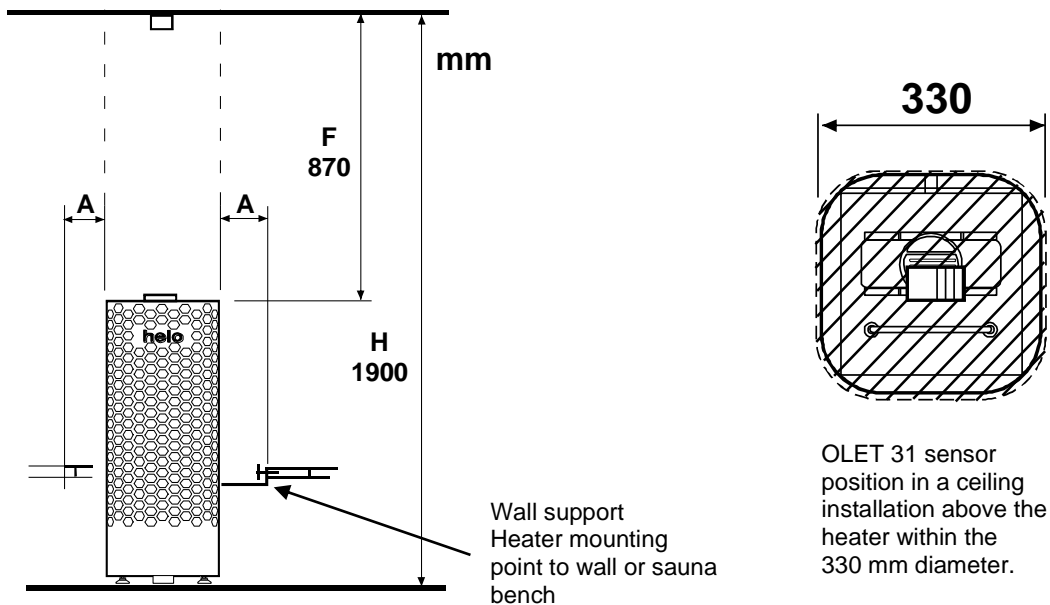

Figure 2 Safety clearances

2.10. Connection of the sauna heater to the mains

The sauna heater must be connected to the mains by a qualified electrician and in compliance with current regulations. The sauna heater is connected with a semi-permanent connection. Use H07RN-F (60245 IEC 66) cables or a corresponding type. Other output cables (signal lamp, electric heating toggle) must also adhere to these recommendations. Do not use PVC insulated cable as a connection cable for the sauna heater.

A multipolar (e.g. 7-pole) cable is allowed, if the voltage is the same. In the absence of a separate control current fuse, the diameter of all cables must be the same, i.e. in accordance with the front fuse.

The connecting box on the sauna wall should be located within the minimum safety clearance specified for the sauna heater. The maximum height for the connection box is 500 mm from the floor. See page 9 Location the connection box

If the connection box is located at over 500mm distance from the heater, the maximum height is 1000mm from the floor.

Power kW	Sauna heater's connection cable H07RN -F/ 60245 IEC 66 mm ² 400V 3N~	Fuse A	Sauna heater's connection cable H07RN -F/ 60245 IEC 66 mm ² 230V 3~	Fuse A	Sauna heater's connection cable H07RN -F/ 60245 IEC 66 mm ² 230V 1 N~ / 2~	Fuse A
6,8	5 x 1,5	3 x 10	4 x 4	3 x 20	3 x 6	1 x 35
10,5	5 x 2,5	3 x 16	4 x 6	3 x 35	-----	-----

Table 2 Connection cable and fuses

NOTE: Controlling the lights in the sauna with the circuit board is only possible with resistive loads (incandescent light bulbs). The circuit board relay cannot withstand capacitive loads (switched-mode power supply units). If the lighting fixtures in the sauna have transformers, for example LED or halogen lamps, the stove circuit board's relay control must be fitted with a separate relay or contactor for controlling the lights.

Sauna heater insulation resistance:

The sauna heater heating elements may absorb moisture from air, e.g. during storage. This may cause leakage currents. The moisture will be gone after a few heating sessions. Do not connect the heater power supply through a ground fault interrupter.

However, adhere to the effective electrical safety regulation when installing the sauna heater.

2.11. Electric heating toggle

Electric heating toggle applies to homes with an electric heating system.

Sauna heater has connections (marked N-55) for controlling the electric heating toggle. Connectors N-55 and the heating elements are simultaneously live (230V). The sauna heater thermostat also controls the heating toggle. In other words, home heating turns on once the sauna thermostat cuts power off the sauna heater.

2.12. Locating the connecting box for the connection cable in the sauna room

A = Specified minimum safety clearance

1. Recommended location for the connecting box
2. Silumin box recommended in this area.
3. This area should be avoided. Always use a silumin box.

In other areas, use a heat-resisting box (T 125 °C) and heat-resisting cables (T 170 °C). The connection box must be clear of obstacles. When installing the connection box to zones 2 or 3, refer to the instructions and regulations of the local energy supplier.

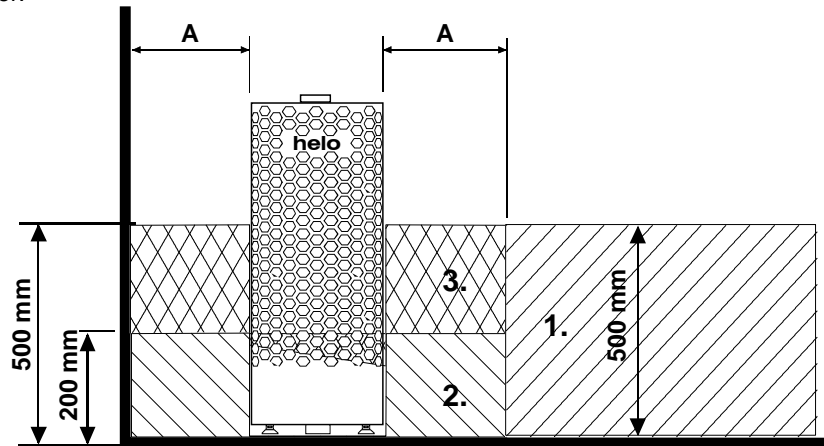

Figure 3 Location for the connection box

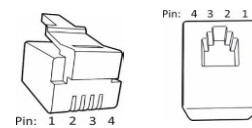
2.13. Remote controlling

The Heater can be remotely controlled by connecting a closed contactor, which can be pulse triggered, to connectors 3 and 4 of a RJ10 circuit board. The recommended cable size is AWG 24 or 26. The maximum length of an AWG 24 cable is 200 m. The maximum length of an AWG 26 cable is 130 m.

Note! The sauna standard requires a door switch if the sauna heater is controlled from outside the sauna. An indicator light can be connected to the remote button terminal, it will be lit up when the remote command is activated. The indicator light shows an error by blinking rapidly, this error is caused by keeping the sauna door open for more than 5 minutes, the sauna heater will be shut down automatically. The remotely operated sauna heater stays on as long as the setting in the control panel (in private us max 6h). The sauna heater can be shut off at any time by the remote-control device.

2.14. Order of RJ 10 connectors

NOTE: Incorrect connections may break a circuit board.

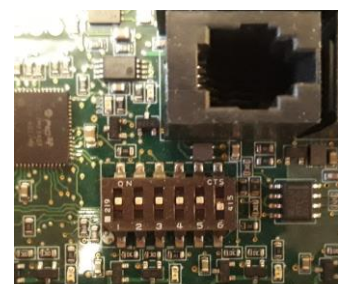

Additional sensor (NTC)			Remote control switch (Ext switch)			Door switch		
Pin 1			Pin 1			Pin 1		
Pin 2	NTC 10 kOhm	3.3 V	Pin 2			Pin 2	Alarm LED	GND
Pin 3	NTC 10 kOhm	CPU	Pin 3	To switch	GND	Pin 3	Door switch	GND
Pin 4			Pin 4	To switch	12 VDC	Pin 4	Door switch	12 VDC

Sensor (Sec/NTC)		
Pin 1	End stop	GND
Pin 2	NTC 10 kOhm	3.3 V
Pin 3	NTC 10 kOhm	CPU
Pin 4	End stop	10V

Table 3 RJ 10 connectors to circuit board

Figure 4 DIP switch positions for using a heater

2.15. Door switch

The door switch refers to the switch on the sauna door. This switch complies with regulations. Public and private saunas must have a door switch, i.e. saunas where the heater can be switched on from outside the sauna, e.g. using an On/Off button or a similar method.

The control panel automatically registers when the door switch is connected to the heater's OLEA 103 circuit board. When using the sauna for the first time after the installation, close the door to the sauna room and turn on electricity using the heater's main switch.

If the door is opened before the heating sequence is started, (pre-set heating) automatic use (remote use) is disabled after one minute. The door must be closed and the function restarted from the control panel.

If the door has been left open for more than five minutes while the heater is on, the heater is automatically turned off. The heater can be turned on again from the control panel after the door is closed. The fault indicator light, if installed, will start flashing. See installation instructions below.

Door switch instructions for installation and connection

The door switch is installed outside the sauna room on the upper edge of the door, at least 300 mm from the inner corner. The switch part is installed on the door frame and the magnet is installed on the door. The distance between the switch and the magnet is 18 mm.

When the door switch is installed on the top part of the door, TylöHelo recommends using the TylöHelo model with product number 0043233, SSTL 8260371.

When the door switch is installed on the bottom part of the door, TylöHelo recommends using the TylöHelo model with product number SP11000326, SSTL 8263280.

See the installation and user instructions supplied with the heater for instructions.

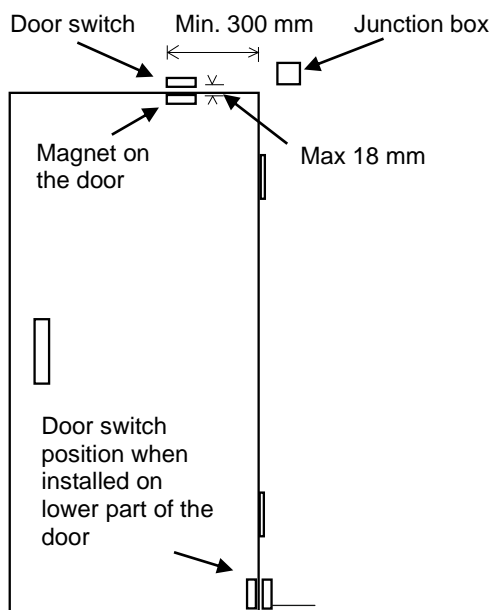

Figure 5 Installing the door switch

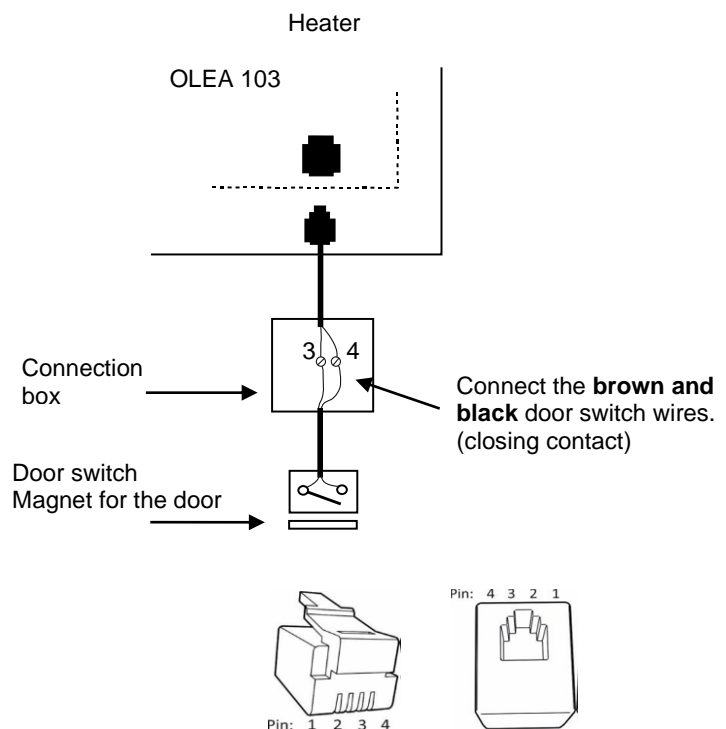

Figure 6 Pin - order of RJ 10

Door switch		Conductor colour	
Pin 1			
Pin 2			
Pin 3	Door switch	GND	Orange
Pin 4	Door switch	12 VDC	Green/white

Table 4. Connecting the door switch.

2.16. Wiring diagram

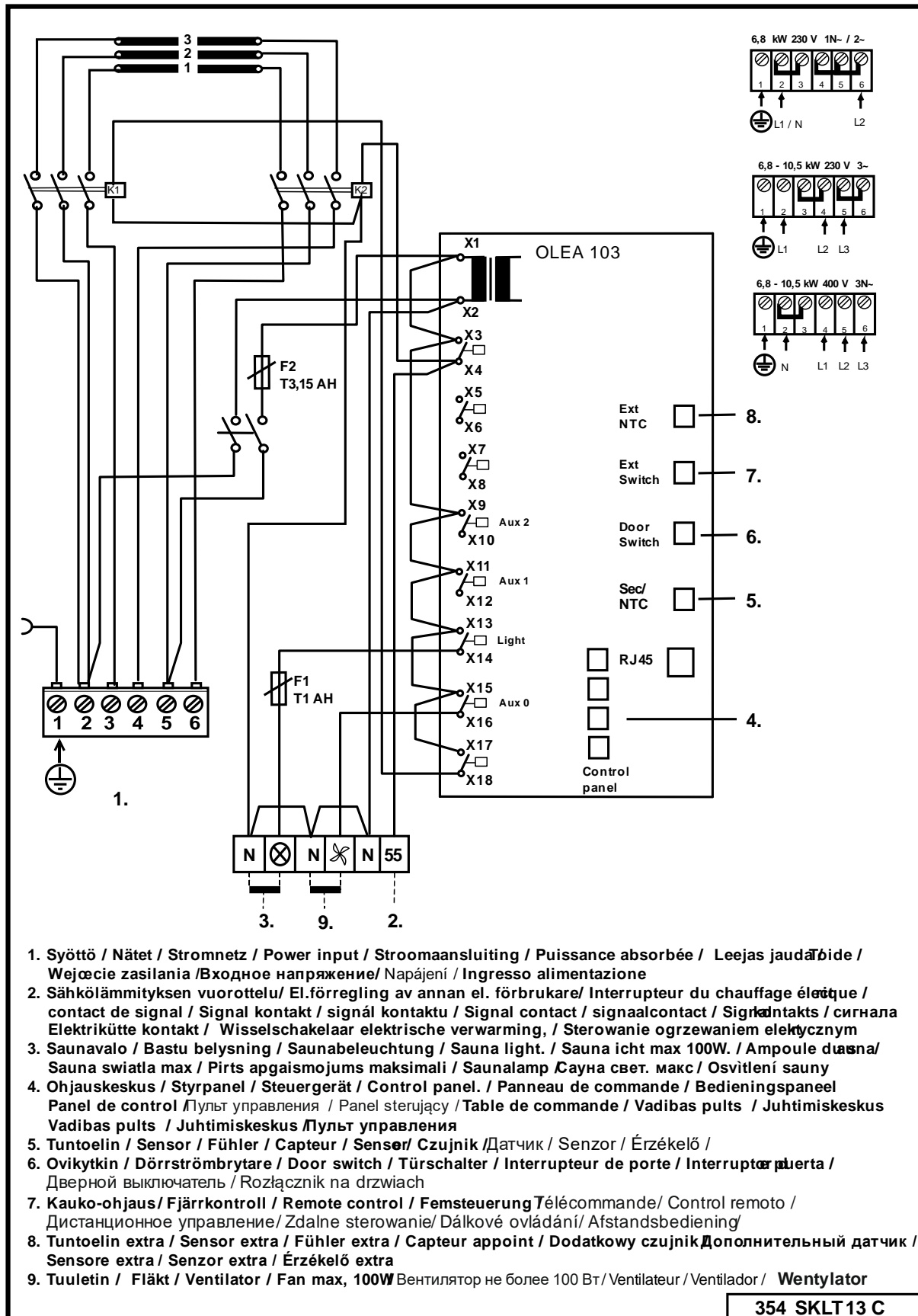

Figure 7 Wiring diagram for the sauna heater

2.17. BWT technology in a Himalaya heater

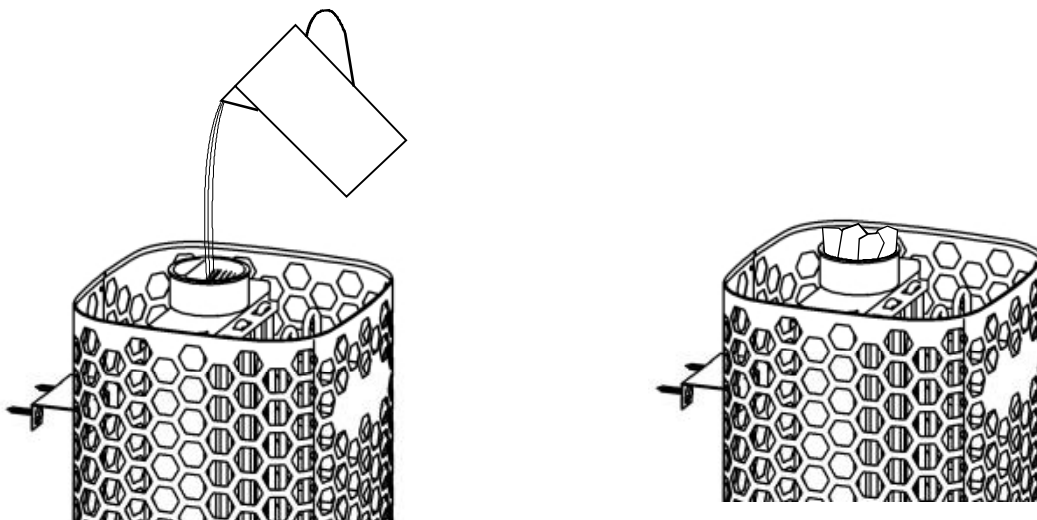
Bio Water Technology (BWT) uses the heater's thermal energy to heat water and raise the moisture level without a separate heat source. Moisturised air improves the sauna climate, and various fragrances and salts can be evaporated to make the sauna experience more enjoyable.

A water tank with a lid is delivered with the heater; the tank can be installed in the wider gap between the heating elements. The water tank can be installed when approximately 2/3 of the heater stones have been stacked. The water tank, even when empty, does not need to be removed when the heater is on. The tank has a capacity of approximately two litres. Bringing water to the boil when the tank is full takes approximately 1-2 hours depending on the set temperature. It is recommended to pour water into the tank when the heater is turned off. Water is poured through the grate on the lid. You can pour less water into the tank if the bathing time is shorter.

The water tank must be removed and impurities, such as limescale etc. removed every so often. The stones surrounding the tank must be removed during cleaning, so that the tank can be lifted more easily.

When the water is boiling, the moisture levels in the sauna remain high. This means that the temperature can be kept lower while still experiencing pleasant heat. More heat and moisture can, if necessary, be created by throwing water on the stones on top of the heater.

Mild fragrance essences, suitable for heater use, can be put in the water tank. You can, for example, put mountain salt crystals on the lid of the water tank. They dissolve into the steam and evaporate into the air. If mountain salt crystals are placed in the water tank, the salinity of the water will remain 26%.

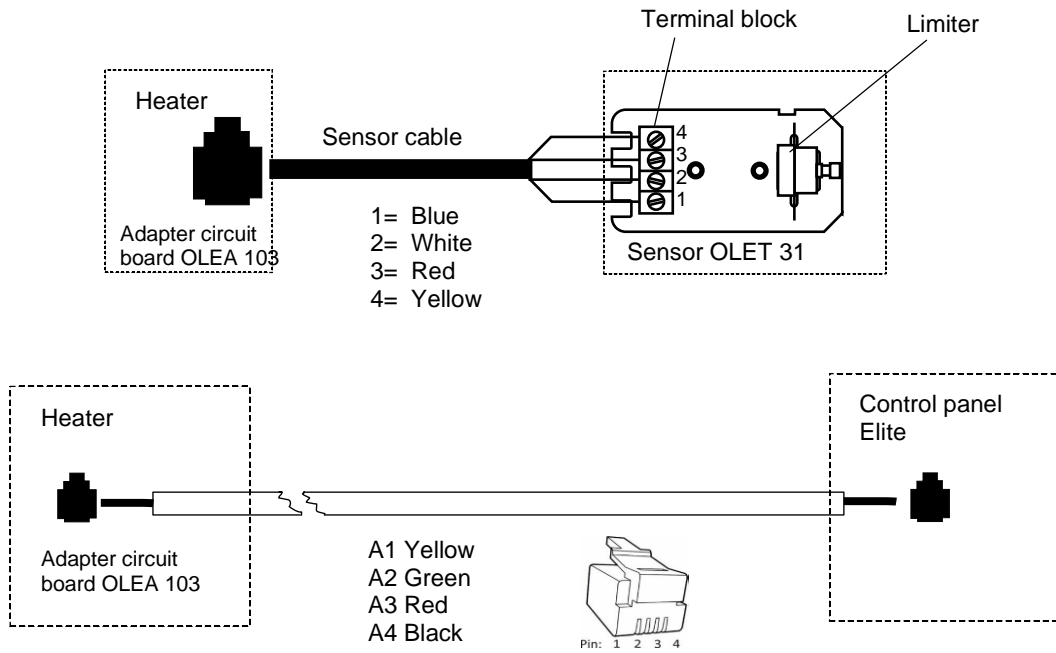

Filling the water tank with water

Mountain salt crystals on the grate of the water tank.

Figure 8 Filling the water tank

2.18. Principle image when Elite is used as control panel

Principle image

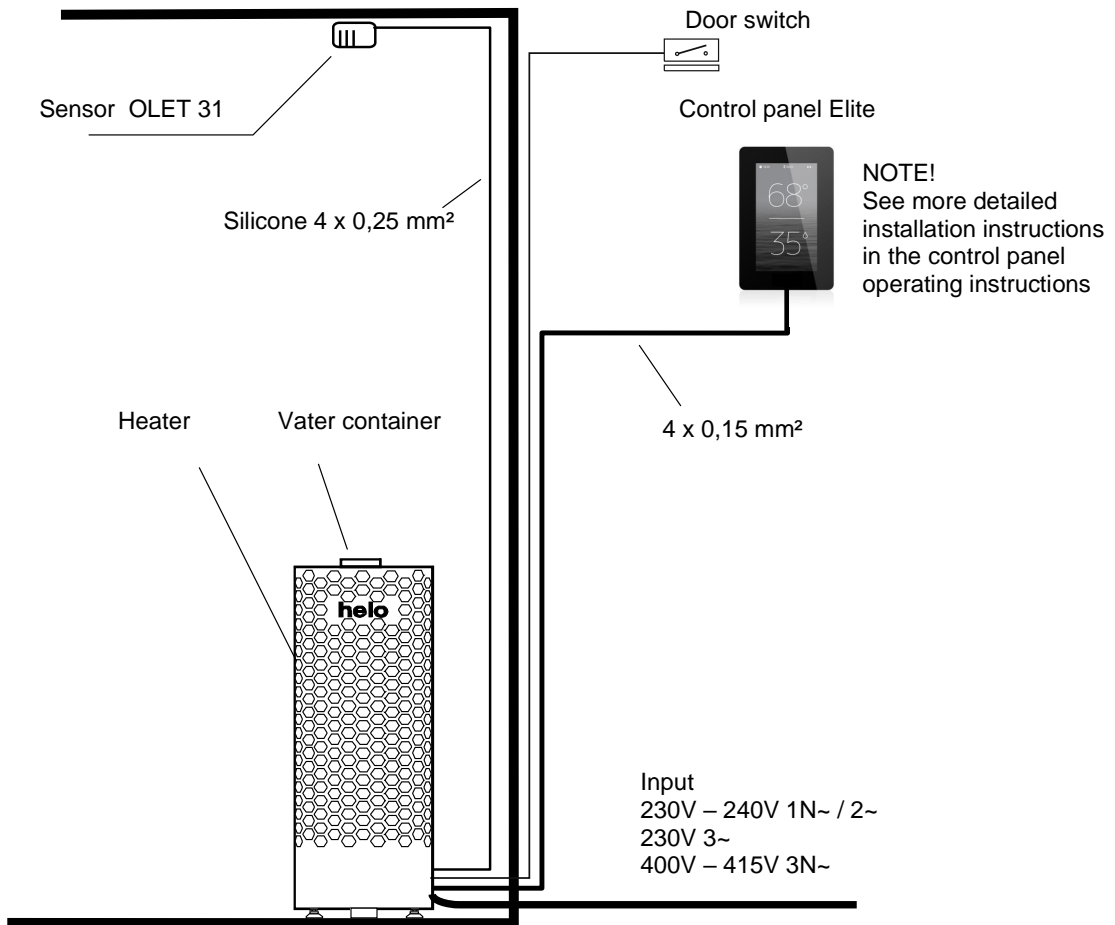

Figure 9 Principle image

3. Himalaya Elite spare part list

Part	Part number	part name	Himalaya 70 Elite	Himalaya 105 Elite
1	7712000	Cable clamp	1	1
2	5916324	Circuit board OLEA 103	1	1
3	5716203	Finder relay	2	2
4	7801711	Fuse 1 AT	1	1
4.1	7801710	Fuse 3,15 AT	1	1
5	7817536	Fuse holder	2	2
6	6101741	Rocker switch OAAA 2	1	1
7	7306008	Rubber cover for rocker switch	1	1
8	5200719	Heatin element SEPC 226 2267W/230V	3	
9	5200720	Heating element SEPC 228 3500W/230V		3
10	7513002	M5 x 10 Screw	3	3
11	SP0043276	Water tank + Cover	1	1

Table 5 Himalaya Elite spare parts list

4. ROHS

Instructions for environmental protection

This product must not be disposed with normal household waste at the end of its life cycle. Instead, it should be delivered to a collecting place for the recycling of electrical and electronic devices.

The symbol on the product, the instruction manual or the package refers to this.

The materials can be recycled according to the markings on them. By reusing, utilising the materials or by otherwise reusing old equipment, you make an important contribution for the protection of our environment. Please note that the product is returned to the recycling centre without any sauna rocks and soapstone cover.

Please contact the municipal administration with enquiries concerning the recycling place.

helo

REWARD YOURSELF

Installations und Benutzerhandbuch **Himalaya Elite**

ELEKTRISCHES SAUNAHEIZGERÄT:

1104 – 70 – 040517

1104 – 105 – 040517

230V – 240V 1N~ / 2~

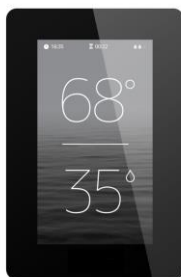
230V 3~

400V – 415V 3N~

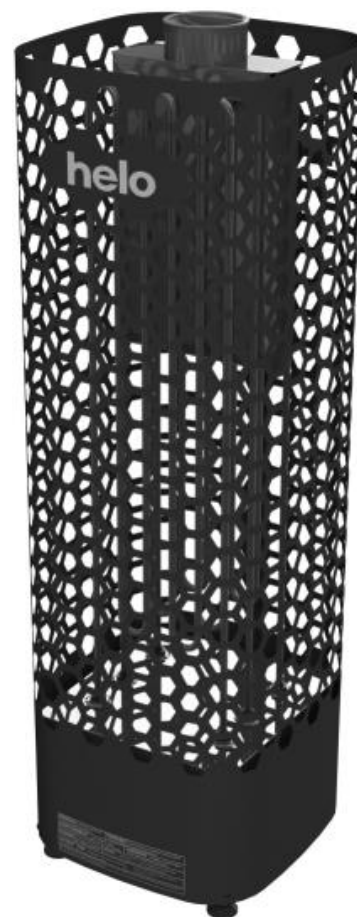
STEUERGERÄT:

Pure

Elite

Inhalt	Seite
1.1. Vor jedem Saunagang müssen folgende Punkte überprüft werden	3
1.2. Saunaraum	3
1.3. Informationen für Benutzer	3
1.4. Bedienung des Steuergerät	3
2.Beheizen der Sauna	4
2.1. Empfohlene Belüftung des Saunaraums	4
2.2. Installation des Sensors in der Nähe einer Zuluftöffnung	4
2.3. Deckeninstallation des Sensors	5
2.4. Installation des zusätzlichen NTC-Fühlers	5
2.5. Saunasteine	5
2.6. Falls das Saunaheizgerät sich nicht aufheizt	6
2.7. Vorbereitungen für die Installation des Saunaheizgeräts	6
2.8. Installation	6
2.9. Sicherheitsabstände für das Saunaheizgerät	7
2.10. Netzanschluss des Heizgeräts	8
2.11. Schalter für Elektroheizung	8
2.12. Lage der Anschlussdose	9
2.13. Fernsteuerung	9
2.14. Reihenfolge der RJ 10-Anschlüsse	9
2.15. Türschalter	10
2.16. Schaltdiagramm	11
2.17. BWT-Technologie im Heizgerät Himalaya	12
2.18. Prinzipbild mit Steuergerät Elite	13
3.Ersatzteile für das elektrische Saunaheizgerät Himalaya Elite	14
4.ROHS	15

Abbildungen und Tabellen

Abbildung 1 Empfohlene Belüftung des Saunaraums	4
Abbildung 2 Sicherheitsabstände	7
Abbildung 3 Lage der Anschlussdose für das Anschlusskabel im Saunaraum	9
Abbildung 4 DIP-Schalterstellungen für den Betrieb eines Saunaheizgerät.	9
Abbildung 5 Installation des Türschalters	10
Abbildung 6 Pin – Reihenfolge von RJ 10	10
Abbildung 7 Schaltdiagramm	11
Abbildung 8 Befüllung des Wasserbehälters	12
Abbildung 9 Prinzipbild	13
Tabelle 1 Sicherheitsabstände	7
Tabelle 2 Anschlusskabel und Sicherungen	8
Tabelle 3 RJ 10 -Steckverbindern zur Leiterplatte	9
Tabelle 4 Anschluss des Türschalters	10
Tabelle 5 Ersatzteile für das Himalaya Elite	14

1. WARNUNGEN

1.1. Vor jedem Saunagang müssen folgende Punkte überprüft werden

1. Die Räumlichkeit eignet sich zur Verwendung als Saunaraum.
2. Tür und Fenster sind geschlossen.
3. Das Saunaheizgerät ist mit Steinen gefüllt, die den Herstellerempfehlungen entsprechen. Die Heizelemente sind mit Steinen bedeckt, die Aufschichtung ermöglicht eine ausreichende Luftzirkulation zwischen den Steinen

HINWEIS! Es dürfen keine Keramik-Heizsteine verwendet werden.

Der Hauptschalter des Heizgerätes befindet sich unten an der rechten Seite (von vorn gesehen).

Der Hauptschalter ist mit einem Aufkleber mit dem Aufdruck 0 – I markiert.

1.2. Saunaraum

Wände und Decken des Saunaraums sollten über eine gute Wärmeisolierung verfügen. Alle Oberflächen, die Hitze speichern können, etwa Fliesen und verputzte Flächen, müssen isoliert sein. Idealerweise verfügt der Saunaraum über eine Holzverkleidung. Wärmespeichernde Gegenstände im Saunaraum (z. B. aus Stein oder Glas) können die Aufheizzeit der Sauna verlängern, auch wenn der Saunaraum ansonsten gut isoliert ist (s. Seite 6, Abschnitt 2.7 Vorbereitungen für die Installation des Saunaheizgeräts).

1.3. Informationen für Benutzer

Diese Anwendung darf nicht von Kindern unter acht (8) Jahren und von Personen mit eingeschränkten physischen, sensorischen oder geistigen Fähigkeiten verwendet werden bzw. darf die Anwendung von Personen ohne Kenntnisse und Erfahrung in Bezug auf den Betrieb des Geräts nur dann verwendet werden, wenn sie vorher in den sicheren Gebrauch des Geräts und den damit verbundenen Risiken eingewiesen worden sind. Kinder dürfen nur unter Aufsicht von Erwachsenen mit der Anwendung spielen bzw. daran Wartungs- und Reinigungstätigkeiten durchführen (7.12 EN 60335-1:2012).

1.4. Bedienung des Steuergerät

Weitere Informationen finden Sie in der Gebrauchsanleitung des Steuergerät.

Weitere Informationen rund um das Thema Sauna finden Sie auf unserer Website :
www.tylohelo.com

Schichten Sie die Steine mindestens einmal jährlich neu auf und ersetzen Sie Steine, die Alterungserscheinungen zeigen. Dies verbessert die Luftzirkulation zwischen den Steinen und verlängert die Lebensdauer der Thermowiderstände.

Sollten Probleme auftreten, wenden Sie sich bitte an die Service- und Garantieabteilung des Herstellers

2. Beheizen der Sauna

Vergewissern Sie sich vor dem Einschalten des Heizgeräts, dass die Räumlichkeit, in der sich das Gerät befindet, als Saunaraum geeignet ist. Beim ersten Aufheizen kann das Saunaheizgerät möglicherweise einen Geruch ausströmen. Falls Sie einen Geruch bemerken, sollten Sie das Saunaheizgerät kurz von der Stromversorgung trennen und den Raum lüften. Danach kann das Saunaheizgerät erneut eingeschaltet werden.

Das Aufheizen der Sauna sollte etwa eine Stunde vor dem Saunagang beginnen, damit sich die Steine ausreichend erhitzen können und eine gleichmäßige Wärmeverteilung im Raum gewährleistet ist.

Eine angenehme Saunatemperatur liegt bei 70 °C.

Legen Sie keine Gegenstände auf das Saunaheizgerät. Trocknen Sie keine Kleidung auf dem Heizgerät oder in seiner unmittelbaren Nähe.

2.1. Empfohlene Belüftung des Saunaraums

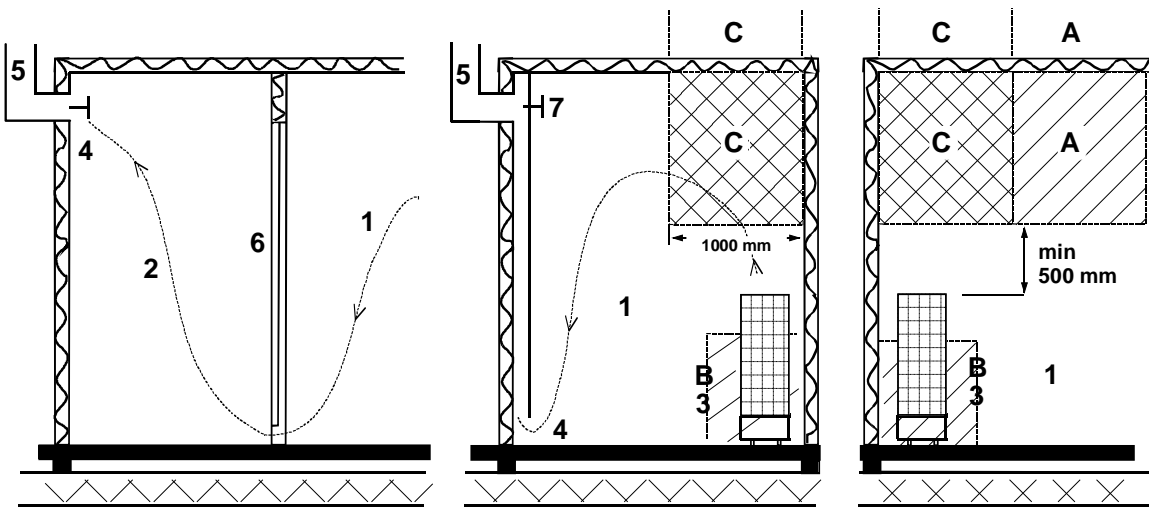

Abbildung 1 Empfohlene Belüftung des Saunaraums

1. Saunaraum	3. Elektrisches Saunaheizgerät	5. Abluftkanal
2. Waschraum	4. Ablassventil	6. Tür zum Saunaraum
7. Hier kann auch ein Lüftungsventil eingebaut werden, das während des Aufheizens und Betriebs der Sauna geschlossen ist.		

Der Frischlufteintritt kann in Bereich A gelegt werden. Stellen Sie sicher, dass das in der Nähe der Decke angebrachte Sensorelement des Saunaheizgeräts nicht durch die eintretende Frischluft abgekühlt wird.

Verfügt der Saunaraum nicht über ein mechanisches Belüftungssystem, erfolgt der Frischlufteintritt im Bereich B. In diesem Fall sollte das Ablassventil mindestens 1 m höher als das Eintrittsventil angebracht werden.

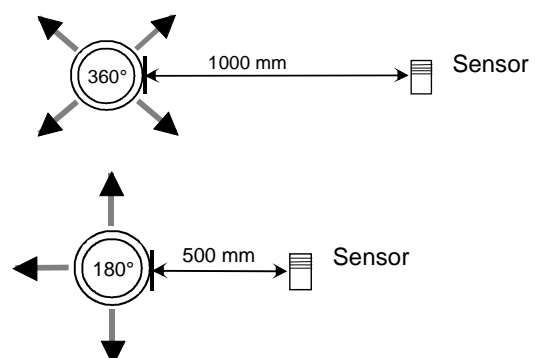
INSTALLIEREN SIE DAS EINTRITTSVENTIL NICHT IM BEREICH C, FALLS SICH DORT AUCH DAS SENSORELEMENT DES HEIZGERÄTS BEFINDET.

2.2. Installation des Sensors in der Nähe einer Zuluftöffnung

Die Saunaraumluft sollte sechs Mal pro Stunde ausgetauscht werden. Der Durchmesser der Zuluftleitung sollte 50 – 100 mm

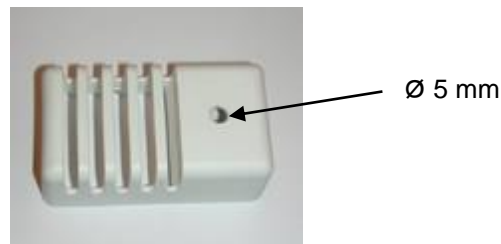
Eine zirkulär (360 °) arbeitende Belüftungsöffnung muss in einem Mindestabstand von 1000 mm zum Sensor installiert werden.

Eine Belüftungsöffnung mit Luftführung (180 °) muss in einem Mindestabstand von 500 mm zum Sensor installiert werden. Der Luftstrom muss vom Sensor weg geleitet werden.

2.3. Deckeninstallation des Sensors

Bei einer Deckeninstallation muss in das Sensorgehäuse ein 5 mm großes Loch gebohrt werden, damit Kondenswasser ablaufen kann. Sprühen Sie kein Wasser direkt in Richtung des Sensors und bespritzen Sie ihn nicht mit Wasser aus einer Sauna-Schöpfkelle.

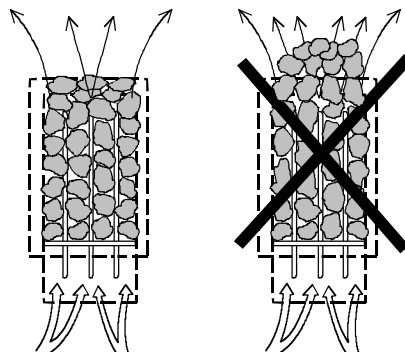
2.4. Installation des zusätzlichen NTC-Fühlers

Der zusätzliche OLET 31-Fühler wird am zusätzlichen NTC-Anschluss an der RJ10-Platine montiert. Weitere Informationen sind dem Schaltplan zu entnehmen. Der zusätzliche Fühler ist an der Wand im Saunaraum (mit höchstens 500 mm Abstand von der Decke) installiert. Sobald der zusätzliche Fühler an der Platine angeschlossen ist, wird er automatisch aktiviert. Das bedeutet, dass der zusätzliche Fühler die auf dem Bedienfeld angezeigte Temperatur misst. Der über dem Saunaheizgerät installierte primäre Fühler verfügt nur über den Begrenzerschaltkreis, mit dem die Höchsttemperatur auf 110 °C begrenzt wird. Auch wenn die Temperatur auf dem Bedienfeld auf 110 °C eingestellt ist, beträgt die Höchsttemperatur, die auf dem Bedienfeld angezeigt werden kann, etwa 90 °C, da der primäre Fühler über dem Saunaheizgerät die Höchsttemperatur auf 110 °C begrenzt. Die Temperatur, die von den meisten Menschen als angenehm empfunden wird und die in der Regel in einer Sauna eingestellt ist, liegt bei 70 bis 80 °C.

2.5. Saunasteine

Qualitativ hochwertige Steine sollten die folgenden Anforderungen erfüllen:

- Sie sind hitzebeständig sowie resistent gegen Temperaturschwankungen, die durch Verdampfen des auf die Steine geschütteten Wassers entstehen.
- Die Heizsteine sollten vor der Verwendung gespült werden, um Gerüche und Staubbildung zu vermeiden.
- Heizsteine sind ungleichmäßig geformt, um eine größere Verdampfungsfläche zu erzielen.
- Heizsteine sollten zwischen 80 und 120 mm Durchmesser aufweisen, um eine ausreichende Luftzirkulation zwischen den einzelnen Steinen zu ermöglichen. Dies verlängert die Lebensdauer der Heizelemente.
- Die Anzahl der Heizsteine darf nicht zu groß sein, damit eine ausreichende Luftzirkulation möglich ist. Heizelemente dürfen nicht gegeneinander oder gegen den Rahmen gebogen werden.
- Schichten Sie die Steine mindestens einmal jährlich neu auf und ersetzen Sie zu kleine Steine oder Bruchstücke durch neue Steine ausreichender Größe.
- Leeren Sie das Steinfach regelmäßig mindestens einmal jährlich im privaten Gebrauch und entfernen Sie zu kleine Steine oder Bruchstücke und ersetzen Sie sie durch neue.
- Bei gewerblicher Nutzung muss dies mindestens alle zwei Monate durchgeführt werden.
- Die Steine werden so aufgeschichtet, dass sie die Heizelemente abdecken. Es sollte jedoch keine zu große Anzahl von Steinen auf die Heizelemente geschichtet werden. Tabelle 1 auf Seite 7 enthält Informationen zur empfohlenen Menge von Steinen. Zu kleine Steine dürfen nicht in das Saunaheizgerät gefüllt werden.
- Ziegelsteine dürfen nicht verwendet werden. Sie können Schäden am Heizgerät hervorrufen, die nicht durch die Garantie abgedeckt sind.
- Lavasteine dürfen nicht verwendet werden. Sie können Schäden am Heizgerät hervorrufen, die nicht durch die Garantie abgedeckt sind.
- Verwenden Sie keinen Speckstein als Saunasteine. Die Garantie deckt keine Schäden ab, die durch die Verwendung von Speckstein entstehen.
- **DAS HEIZGERÄT NIEMALS OHNE STEINE VERWENDEN!**

2.6. Falls das Saunaheizgerät sich nicht aufheizt

Prüfen Sie folgende Punkte, falls das Saunaheizgerät sich nicht aufheizt:

- Ist die Stromversorgung unterbrochen?
- Sind die Hauptsicherungen des Geräts intakt?
- Zeigt das Steuergerät Fehlermeldungen an? Falls das Steuergerät eine Fehlermeldung anzeigt, entnehmen Sie weitere Hinweise der Gebrauchsanleitung des Steuergeräts.

DIESE INSTALLATIONSANLEITUNG SOLLTE AM INSTALLATIONSORT DES SAUNAHEIZGERÄTS AUFBEWAHRT WERDEN, DAMIT SPÄTER BEI BEDARF DARAUF ZURÜCKGEGRIFFEN WERDEN KANN.

2.7. Vorbereitungen für die Installation des Saunaheizgeräts

Prüfen Sie vor der Installation des Saunaheizgeräts die folgenden Punkte:

- Eingangsleistung des Heizgeräts (kW) und Raumvolumen des Saunaraums (m³). Die Empfehlungen zum Raumvolumen finden Sie in Tabelle 1 auf Seite 7. Die angegebenen Minimal- und Maximalvolumina dürfen nicht unter- bzw. überschritten werden.
- Die Raumhöhe des Saunaraums muss mindestens 1900 mm betragen.
- Unisolierte Oberflächen und Steinwände verlängern die Aufheizzeit. Jeder Quadratmeter verputzter Decken oder Wandfläche entspricht hinsichtlich des Heizbedarfs einer Vergrößerung des Raumvolumens um 1,2 m³.
- In Tabelle 2 auf Seite 8 finden Sie Angaben zu Sicherungstypen (A) sowie dem korrekten Durchmesser des Stromversorgungskabels (mm²) für das Saunaheizgerät.
- Beachten Sie die vorgeschriebenen Sicherheitsabstände rund um das Saunaheizgerät. Informationen hierzu finden Sie in Seite 7.
- Rund um das Steuergerät sollte ausreichend Platz für Wartungsarbeiten vorhanden sein. Als Wartungsbereich kann auch eine Türöffnung genutzt werden.

2.8. Installation

Beachten Sie bei der Installation des Saunaheizgeräts die Angaben zu Sicherheitsabständen auf Seite 7.

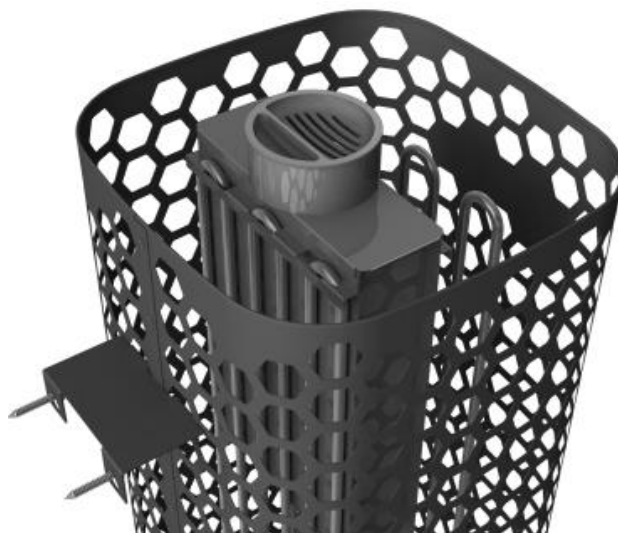
Das Saunaheizgerät ist bodenstehend. Das Gerät wiegt etwa 115 kg mit steinen. Es ist darauf zu achten, dass das Gerät auf einer stabilen Unterlage platziert wird.

Die waagerechte Position des Saunaheizgeräts wird mit den Stellfüßen eingestellt.

Der Saunaofen muss mit dem mitgelieferten Metallgerüst direkt an der Wand oder dem Saunabankmodul befestigt werden, um sicherzustellen, dass die Sicherheitsabstände während des Betriebs eingehalten werden.

Wände und Decken dürfen aufgrund möglicher Brandgefahr nicht mit faserverstärkten Gipskartonplatten oder vergleichbaren Materialien verkleidet sein.

Pro Saunaraum ist lediglich ein Saunaheizgerät zulässig.

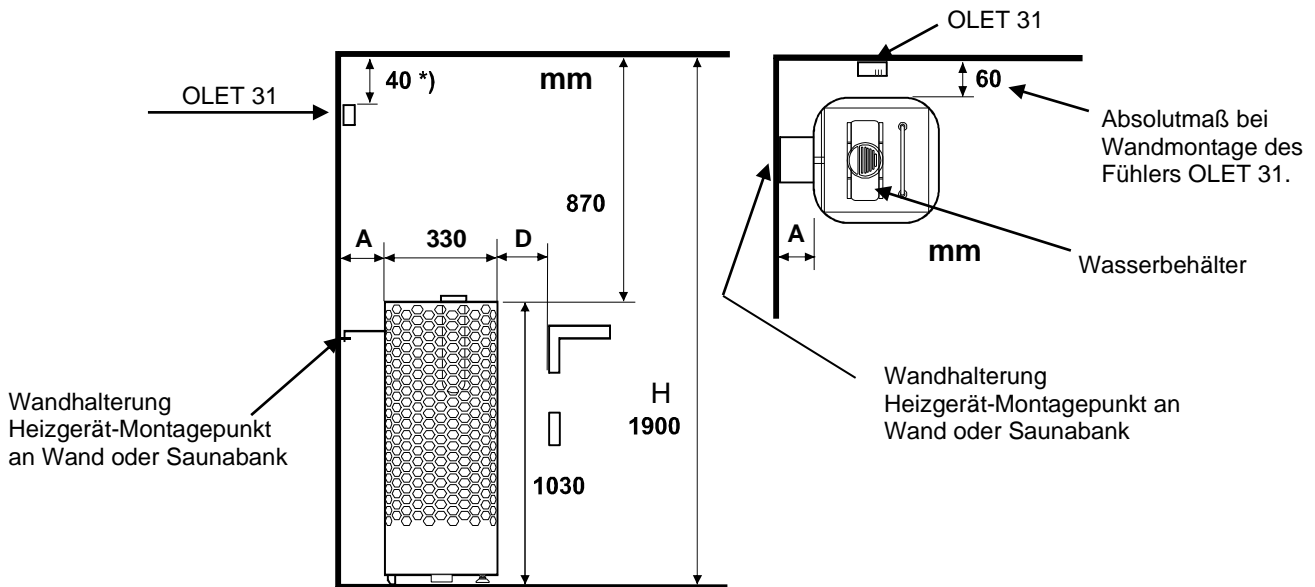
Wandstütze der Heizung und Wassertank-Installation

2.9. Sicherheitsabstände für das Saunaheizgerät

Ausgangsleistung kW	Saunaraum		Mindestabstände des Heizgeräts				Steinmenge In kg (ca.)
	Saunavolumen min. m ³	Höhe Max. m ³ min. mm	Seite zu Wand A mm	Vorderfläche zu Saunabank D mm	Zur Decke mm		
						6,8	
10,5	9	15	1900	60	60	870	100

Tabelle 1 Sicherheitsabstände

Eck- und Wandmontage: Der Sensor OLET 31 wird in einem Abstand von 40 mm von der Decke auf der Mittellinie des Heizgeräts an der Wand angebracht.
 Alternativ kann der Sensor an der Decke über der Mitte des Heizgeräts montiert werden – die Anweisungen entnehmen Sie dem nachstehenden Abschnitt „Mittige Montage“.
 Das Heizgerät muss am Boden oder an der Saunabank befestigt werden, um gleichmäßige Sicherheitsabstände zu erreichen.

Mittige Montage: Falls das Saunaheizgerät weiter als 60 mm von einer Wand oder einer Ecke entfernt installiert wird, ist das Montageverfahren immer die mittige Montage. Das Heizgerät muss mit einer Wandhalterung an den Bänken oder einer ähnlichen Konstruktion befestigt werden. Der Sensor OLET 31 wird immer an der Decke angebracht.

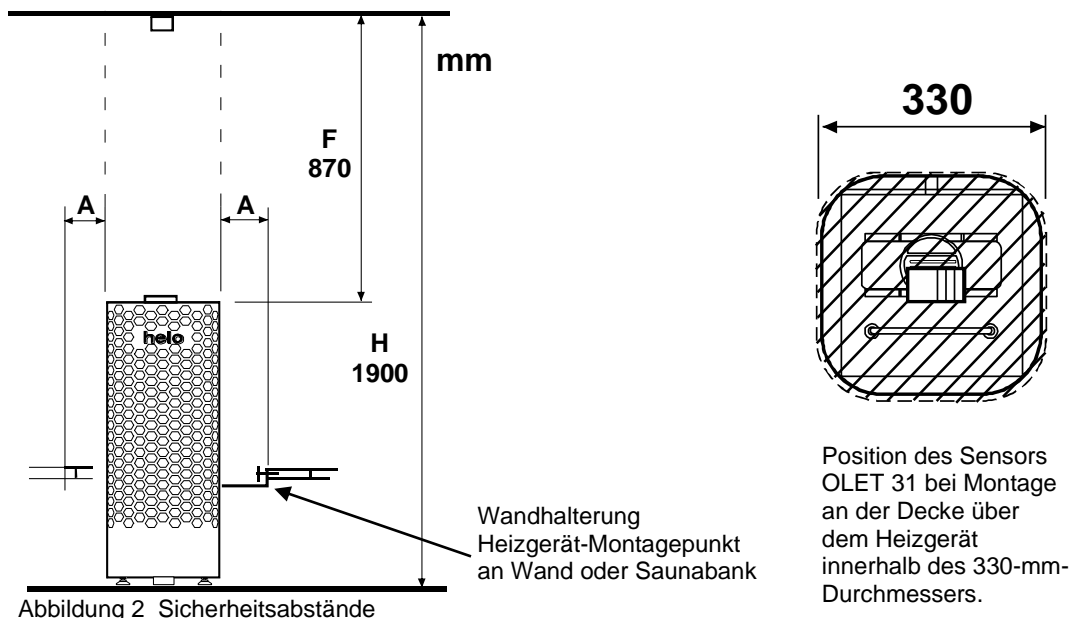

Abbildung 2 Sicherheitsabstände

2.10. Netzanschluss des Heizgeräts

Der Anschluss an Heizgerät und Netz darf nur von befugten Personen nach geltenden gesetzlichen Vorschriften ausgeführt werden. Das Saunaheizgerät wird mit einer semipermanenten Verbindung angeschlossen. Verwenden Sie Kabel des Typs H07RN-F (60245 IEC 66) oder eines vergleichbaren Typs. Weitere Kabel (Anzeigeleuchte, Schalter für Heizgerät) müssen ebenfalls diesen Empfehlungen entsprechen. Verwenden Sie keine Kabel mit PVC-Ummantelung als Anschlusskabel für das Heizgerät.

Mehrpolige Kabel (z. B. 7-polig) sind zulässig, falls sie für die Betriebsspannung des Heizgeräts ausgelegt sind. Ist keine separate Steuerstromsicherung vorhanden, müssen alle Kabel denselben Querschnitt aufweisen, der auf die vordere Sicherung abgestimmt ist.

Die Anschlussdose an der Wand des Saunaraums muss im vorgeschriebenen Mindestabstand zum Saunaheizgerät angebracht werden. Die maximale Montagehöhe für die Anschlussdose beträgt 500 mm vom Boden. Siehe Seite 9.

Befindet sich die Anschlussdose mehr als 500 mm vom Heizgerät entfernt, kann sie bis zu 1000 mm über dem Boden angebracht werden.

Leistung	Anschluss-kabel für das Saunaheiz-gerät H07RN -F/ 60245 IEC 66 mm ² 400V 3N~	Sicherung	Anschluss-kabel für das Saunaheiz-gerät H07RN -F/ 60245 IEC 66 mm ² 230V 3~	Sicherung	Anschluss-kabel für das Saunaheiz-gerät H07RN -F/ 60245 IEC 66 mm ² 230V 1 N~ / 2~	Sicherung
kW		A		A		A
6,8	5 x 1,5	3 x 10	4 x 4	3 x 20	3 x 6	1 x 35
10,5	5 x 2,5	3 x 16	4 x 6	3 x 35	-----	-----

Tabelle 2 Anschlusskabel und Sicherungen

HINWEIS: Die Steuerung der Saunabeleuchtung über die Platine ist nur für Ohmsche Lasten möglich (Glühlampen). Das Relais der Schaltplatine verträgt keine kapazitiven Stromlasten (Schaltnetzteile). Wenn die Beleuchtungskörper der Sauna über Transformatoren verfügen, zum Beispiel LED- oder Halogenlampen, muss die Schaltplatine des Saunaheizgeräts für die Lichtsteuerung mit einem separaten Relais bzw. Schütz nachgerüstet werden.

Isolationswiderstand des Saunaheizgeräts:

Die Heizelemente des Saunaheizgeräts können Feuchtigkeit aus der Luft aufnehmen, etwa während der Lagerung. Dadurch können Kriechströme entstehen. Diese Feuchtigkeit ist nach wenigen Aufheizvorgängen abgebaut. Schließen Sie das Heizgerät möglichst nicht über einen FI-Schutzschalter an das Stromnetz an.

Beachten Sie bei der Installation jedoch immer die geltenden Vorschriften für elektrische Anschlüsse.

2.11. Schalter für Elektroheizung

Dieser Schalter kann in Gebäuden mit Elektroheizung eingesetzt werden.

Das Saunaheizgerät verfügt über Anschlüsse (Anschlussbezeichnung: N-55) zur Steuerung des Schalters für die Elektroheizung. Anschluss N-55 und die Heizelemente werden gleichzeitig aktiviert (230 V). Der Thermostat des Saunaheizgeräts steuert auch den Schalter für die Elektroheizung. Mit anderen Worten, die Hauptheizung wird eingeschaltet, sobald der Saunathermostat das Saunaheizgerät abschaltet.

2.12. Lage der Anschlussdose

A = vorgeschriebener Mindestabstand

1. Empfohlener Bereich für die Montage der Anschlussdose
2. In diesem Bereich wird eine Anschlussdose aus Silumin empfohlen.
3. In diesem Bereich darf keine Montage einer Anschlussdose erfolgen. Es dürfen ausschließlich Silumin Anschlussdosen verwendet werden.

In anderen Bereichen sind hitzebeständige Anschlussdosen (bis 125 °C) und Anschlusskabel (bis 170 °C) zu verwenden. Die Anschlussdose muss frei liegen. Wird die Anschlussdose in Bereich 2 oder 3 angebracht, müssen Anweisungen und Vorschriften des örtlichen Elektrizitätsversorgers beachtet werden.

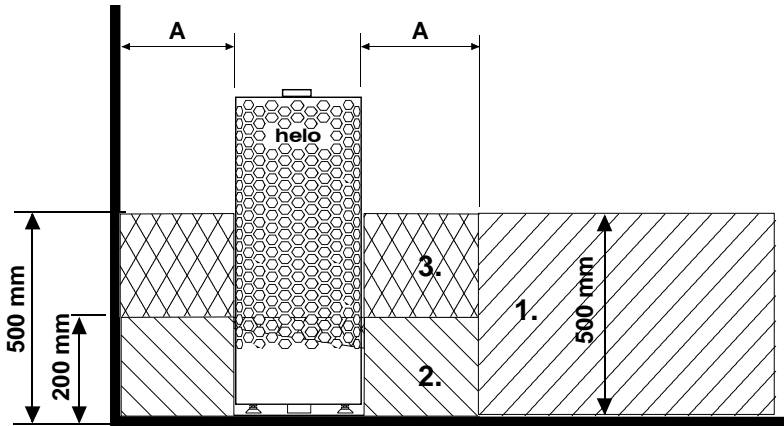

Abbildung 3 Lage der Anschlussdose für das Anschlusskabel im Saunaraum

2.13. Fernsteuerung

Hinweis! Falls das Saunaheizgerät außerhalb der Sauna geregelt wird, ist gemäß der Saunanorm ein Türschalter erforderlich.

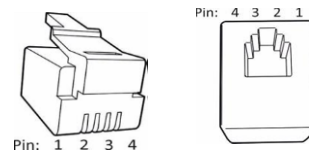
Es besteht die Möglichkeit, eine Anzeigeleuchte an den Fernbedienungsschalter anzuschließen. Sie leuchtet auf, sobald der Fernsteuerbefehl aktiviert wird. Die Anzeigeleuchte zeigt durch schnelles Blinken einen Fehler an, der durch eine länger als 5 Minuten geöffnete Saunatur hervorgerufen wird und zum automatischen Abschalten des Saunaheizgerätes führt.

Die Betriebsdauer des ferngesteuerten Saunaheizgerätes entspricht der am Steuergerät eingestellten Laufzeit (bei privater Nutzung max. 6 Std.). Das Saunaheizgerät kann jederzeit mit der Fernbedienung ausgeschaltet werden.

Der Heizgeräts kann über einen impulsgesteuerten Ruhekontakt fernbetätigt werden. Der Ruhekontakt wird an die Anschlüsse 3 und 4 einer RJ10-Schaltplatine angeschlossen. Die empfohlene Kabelgröße ist AWG 24 oder 26. Die maximale Länge eines Kabels mit AWG 24 beträgt 200 m. Die maximale Länge eines Kabels mit AWG 26 beträgt 130 m.

2.14. Reihenfolge der RJ 10-Anschlüsse

HINWEIS: Falsche Anschlüsse können die Schaltplatine beschädigen.

Zusatzsensor (NTC)			Fernbedienschalter (ext. Schalter)			Türschalter		
Pin 1			Pin 1			Pin 1		
Pin 2	NTC 10 kOhm	3,3 V	Pin 2			Pin 2	Alarm-LED	GND (Masse)
Pin 3	NTC 10 kOhm	CPU	Pin 3	Zum Schalter	GND (Masse)	Pin 3	Türschalter	GND (Masse)
Pin 4			Pin 4	Zum Schalter	12 V DC	Pin 4	Türschalter	12 V DC

Sensor (Sec/NTC)		
Pin 1	Endbegrenzer	GND (Masse)
Pin 2	NTC 10 kOhm	3,3 V
Pin 3	NTC 10 kOhm	CPU
Pin 4	Endbegrenzer	10 V

Abbildung 4 DIP-Schalterstellungen für den Betrieb eines Saunaheizgerät.

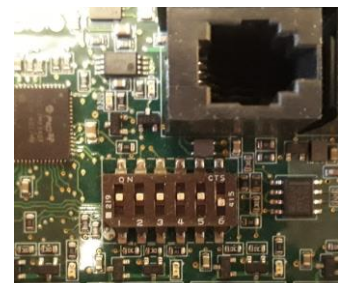

Tabelle 3 RJ 10 -Steckverbindern zur Leiterplatte

2.15. Türschalter

Der Begriff „Türschalter“ bezieht sich auf den Schalter an der Saunatur. Dieser Schalter entspricht den anwendbaren Bestimmungen. Öffentliche und private Saunen müssen über einen Türschalter verfügen, d. h. einen Schalter, mit dem das Heizgerät außerhalb der Sauna eingeschaltet werden kann, beispielsweise mit einer Ein/Aus-Taste oder Ähnlichem.

Das Bedienfeld zeigt automatisch an, wenn der Türschalter mit der Leiterplatte OLEA 103 des Heizgerätes verbunden ist. Schließen Sie bei der ersten Nutzung der Sauna nach der Installation des Heizgerätes die Tür zur Saunakabine und schalten Sie den Strom mithilfe des Hauptschalters am Heizgerät ein.

Wenn die Tür vor Beginn einer Heizsequenz geöffnet wird (vorprogrammiertes Heizen), wird der automatische Betrieb (Fernbetrieb) deaktiviert. Die Tür muss geschlossen und die Funktion über das Steuergerät erneut gestartet werden.

Wenn die Tür bei eingeschaltetem Heizgerät länger als fünf Minuten offen steht, wird das Heizgerät automatisch ausgeschaltet. Das Heizgerät kann über das Steuergerät erneut eingeschaltet werden, nachdem die Tür geschlossen wurde. Die Störungsanzeigeleuchte beginnt zu blinken, sofern sie installiert wurde. Siehe die Installationsanweisungen unten.

Anweisungen zu Installation und Anschluss des Türschalters

Der Türschalter wird außerhalb der Saunakabine an der Oberkante der Tür in einem Mindestabstand von 300 mm zur Innenecke installiert.

Der Schalterteil wird am Türrahmen und der Magnet an der Tür installiert. Der Abstand zwischen dem Schalter und dem Magneten beträgt 18 mm.

Falls der Türschalter an der oberen Türpartie montiert wird, empfiehlt TylöHelo die Verwendung des TylöHelo-Modells mit der Produktnummer 0043233, SSTL 8260371.

Falls der Türschalter an der unteren Türpartie montiert wird, empfiehlt TylöHelo die Verwendung des TylöHelo-Modells mit der Produktnummer SP11000326, SSTL 8263280.

Weitere Informationen sind der im Lieferumfang des Heizgeräts enthaltenen Montage- und Bedienungsanleitung zu entnehmen.

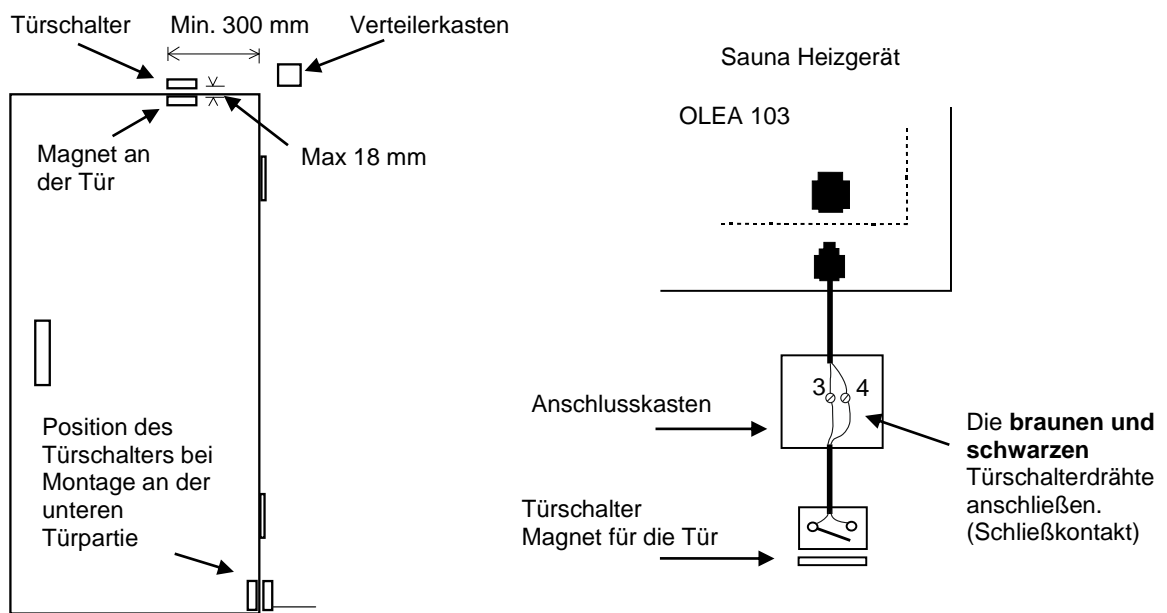

Abbildung 5 Installation des Türschalters

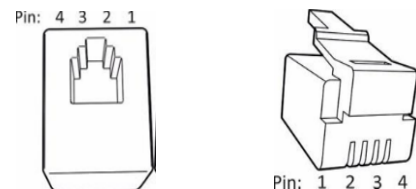

Abbildung 6 Pin – Reihenfolge von RJ 10

Türschalter		Leiterfarbe	
Pin 1			
Pin 2			
Pin 3	Türschalter	GND (Masse)	Orange
Pin 4	Türschalter	12 V DC	Grün/weiß

Tabelle 4 Anschluss des Türschalters

2.16. Schaltdiagramm

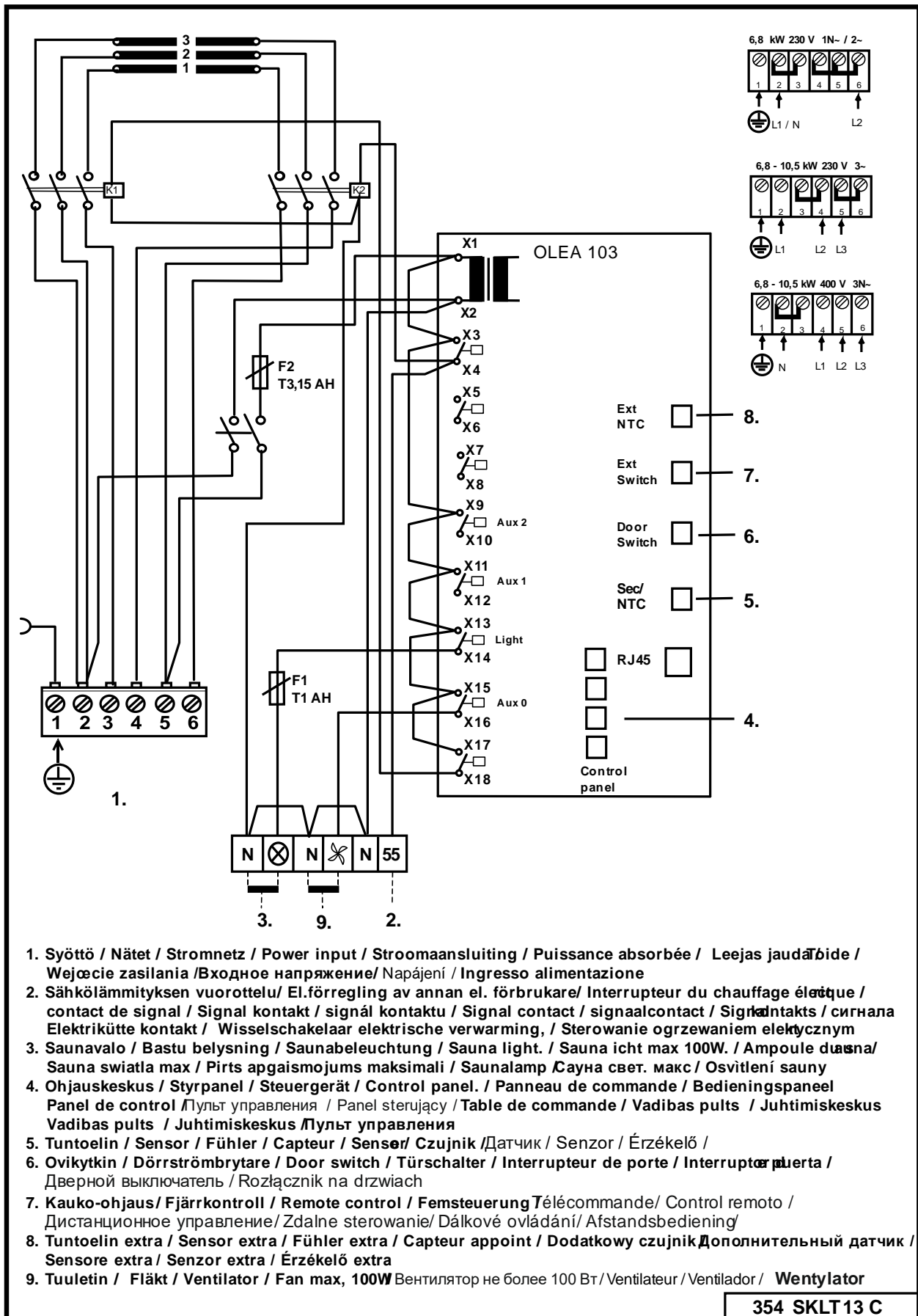

Abbildung 7 Schaltdiagramm

2.17. BWT-Technologie im Heizgerät Himalaya

BWT-Technologie nutzt die Wärmeenergie des Heizgerätes, um Wasser zu erhitzen und ohne eine separate Wärmequelle die Feuchtigkeit zu erhöhen. Feuchte Luft verbessert das Saunaklima und ermöglicht das Bedampfen mit Duftstoffen und Salzen, die das Saunaerlebnis noch angenehmer gestalten.

Das Heizgerät wird mit einem Wasserbehälter mit Deckel geliefert, der sich in der breiteren Lücke zwischen den Heizelementen installieren lässt. Der Wasserbehälter kann installiert werden, wenn ca. 2/3 der Heizsteine aufgeschichtet wurden. Der Wasserbehälter muss selbst im leeren Zustand nicht entfernt werden, wenn das Heizgerät eingeschaltet ist. Der Behälter verfügt über ein Fassungsvermögen von zwei Litern. Bei einem vollen Behälter dauert es je nach eingestellter Temperatur etwa ein bis zwei Stunden, um das Wasser zum Kochen zu bringen.

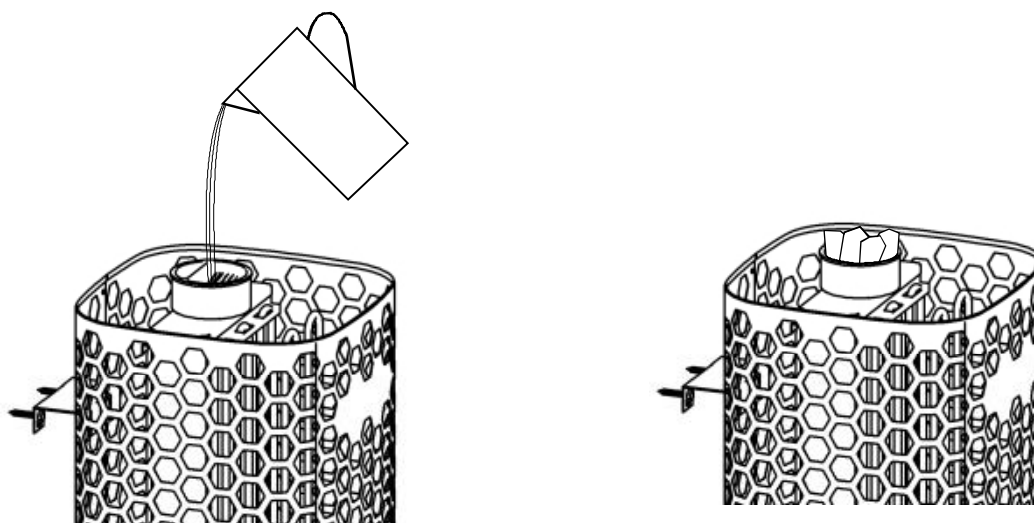
Es empfiehlt sich, Wasser in den Behälter zu schütten, während das Heizgerät ausgeschaltet ist. Das Wasser wird durch das Gitter im Deckel geschüttet. Bei einer kürzeren Saunabadezeit können Sie weniger Wasser in den Behälter füllen.

Der Wasserbehälter muss gelegentlich entnommen und von Verunreinigungen wie Kalkablagerungen befreit werden. Die den Behälter umgebenden Steine müssen bei der Reinigung entfernt werden, damit sich der Behälter leichter herausnehmen lässt.

Wenn das Wasser kocht, bleibt das Feuchtigkeitsniveau in der Sauna hoch. Das bedeutet, dass sich die Sauna auch bei einer niedrigeren Temperatur angenehm heiß anfühlt. Bei Bedarf kann mehr Wärme und Feuchtigkeit erzeugt werden, indem die oberen Steine auf dem Heizgerät mit Wasser übergossen werden.

In den Behälter können milde Duftessenzen, die für Heizgeräte geeignet sind, gefüllt werden.

Sie können beispielsweise Bergsalzkristalle auf den Deckel des Wasserbehälters legen. Diese lösen sich im Dampf auf und verdampfen in der Luft. Werden Bergsalzkristalle in den Wasserbehälter gegeben, hält sich der Salzgehalt des Wassers bei 26 %.

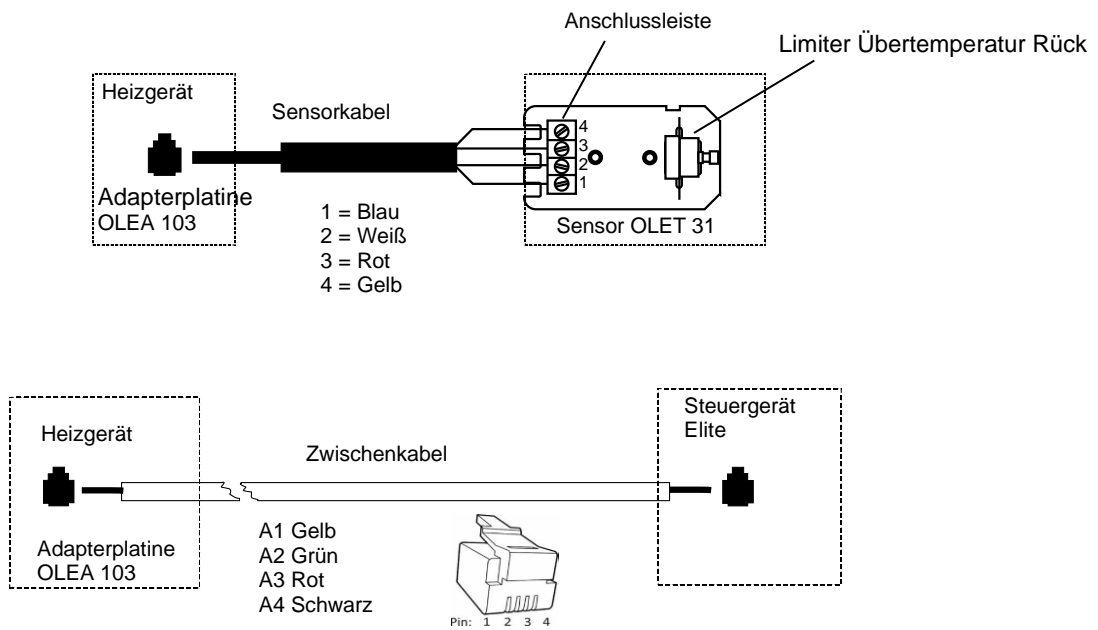

Befüllung des Wasserbehälters mit Wasser

Bergsalzkristalle auf dem Gitter des Wasserbehälters.

Abbildung 8. Befüllung des Wasserbehälters

2.18. Prinzipbild mit Steuergerät Elite

prinzipbild

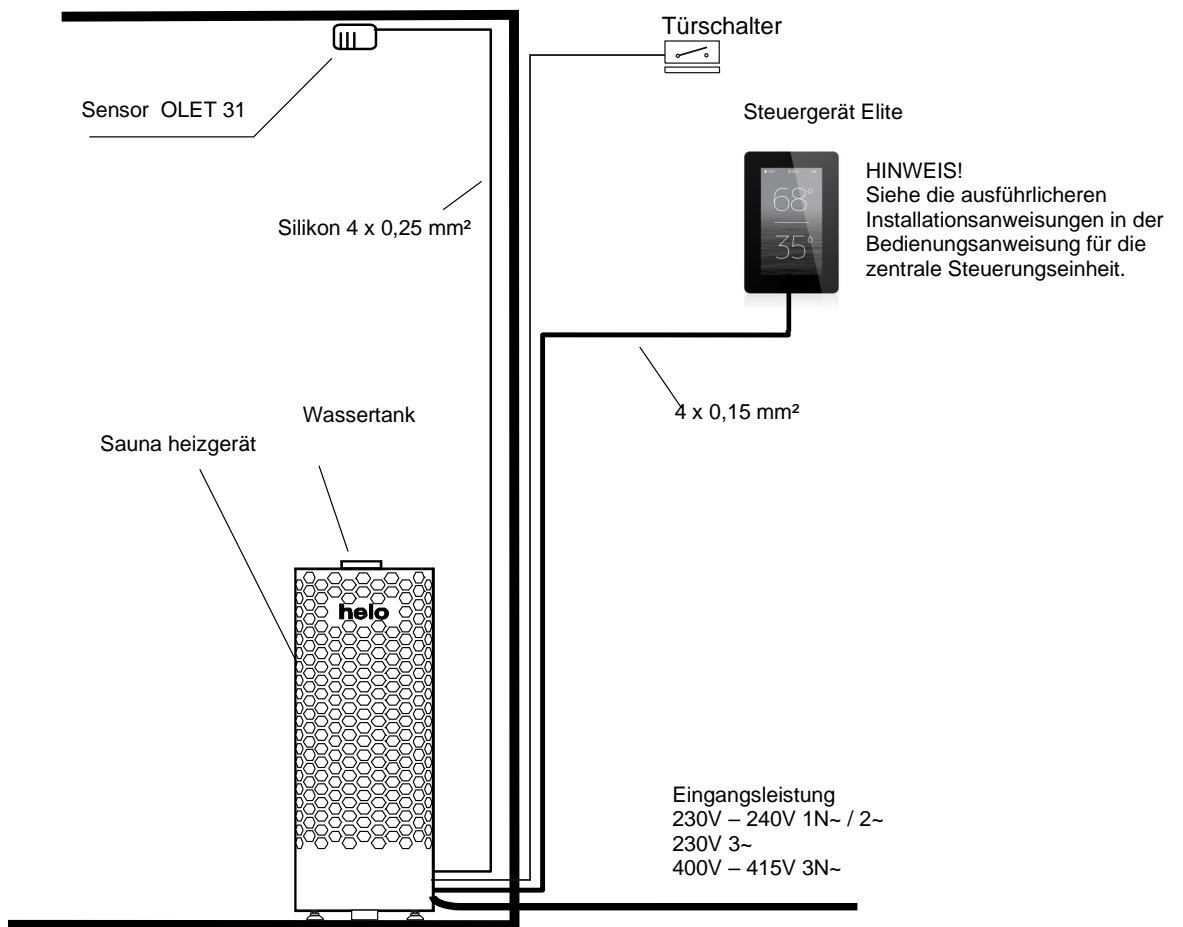

Abbildung 9 Prinzipbild

3. Ersatzteile für das elektrische Saunaheizgerät Himalaya Elite

Ersatzteile	Produktnummer	Produktbezeichnung	Himalaya 70 Elite	Himalaya 105 Elite
1	7712000	Kabelklemme	1	1
2	5916324	Leiterplatte OLEA 103	1	1
3	5716203	Finder relais	2	2
4	7801711	Sicherung 1 AT	1	1
4.1	7801710	Sicherung 3,15 AT	1	1
5	7817536	Sicherungsträge	2	2
6	6101741	Kippschalter OAAA 2	1	1
7	7306008	Gummiabdeckung für Kippschalter	1	1
8	5200719	Heizelement SEPC 226 2267W/230V	3	
9	5200720	Heizelement SEPC 228 3500W/230V		3
10	7513002	M5 x 10 Schraube	3	3
11	SP0043276	Wassertank + Deckel	1	1

Tabelle 5 Ersatzteile für das Himalaya Elite

4. ROHS

Hinweise zum Umweltschutz

Dieses Produkt darf am Ende seiner Lebensdauer nicht über den normalen Haushaltsabfall entsorgt werden, sondern muss an einem Sammelpunkt für das Recycling von elektrischen und elektronischen Geräten abgegeben werden.

Das Symbol auf dem Produkt, der Gebrauchsanleitung oder der Verpackung weist darauf hin.

Die Werkstoffe sind gemäß ihrer Kennzeichnung wiederverwertbar. Mit der Wiederverwendung, der stofflichen Verwertung oder anderen Formen der Verwertung von Altgeräten leisten Sie einen wichtigen Beitrag zum Schutze unserer Umwelt. Dieses Produkt soll ohne Steine und Specksteinmantel an dem Sammelpunkt für Recycling zurückgebracht werden.

Bitte erfragen Sie bei der Gemeindeverwaltung die zuständige Entsorgungsstelle.